

KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE
KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE
Drejtoria e Subjekteve Zgjedhore, Mbikëqyrjes, Financimit dhe
Monitorimit

Data	
Nr.	Prot.

RELACION

PËR PROJEKTVENDIMIN

PËR MIRATIMIN E UDHËZUESVE PËR MËNYRËN E RAPORTIMIT FINANCIAR GJATË
FUSHATËS ZGJEDHORE PËR ZGJEDHJET PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE

I. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJSLACIONIN NË FUQI

Neni 20, pika 1, shkronja “gj”, i ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, ka parashikuar kompetencën e Komisionit Rregullator për të miratuar projekt akte me karakter normativ për udhëzuesit dhe doracakët në shërbim të administratës zgjedhore, subjekteve zgjedhore dhe zgjedhësve.

Në zbatim të nenit 20, pika 1, shkronja “gj”, të ligjit nr. 10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar si dhe referuar vendimit nr. 15 datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator, “Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore” është hartuar projektvendimi “Për miratimin e udhëzuesve për mënyrën e raportimit financiar gjatë fushatës zgjedhore për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore”.

II. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTVENDIMIT

Projektvendimi ka për qëllim përcaktimin e një përmbledhjeje të bazës ligjore dhe kërkesave që rregullojnë financimin e fushatës zgjedhore për partitë politike/subjektet zgjedhore, kandidatët për kryetar bashkie, kandidatët e listave shumemërore, si dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore, si dhe jep udhëzime për mënyrën e plotësimit të formularit tip të raportimit të financimit të fushatës zgjedhore nga partitë politike, kandidatët për kryetar bashkie, kandidatët e listave shumemërore, si dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit.

Projektvendimi nëpërmjet shembujve konkret pasqyron mënyrën e saktë të plotësimit të formularëve tip të raportimit financiar të fushatës zgjedhore nga partitë politike, kandidatët për kryetar bashkie, kandidatët e listave shumemërore, si dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit si dhe afatet e dorëzimit.

Partitë politike/subjektet zgjedhore, të cilat marrin pjesë në zgjedhje, kandidatët dhe mbështetësit e tyre janë të detyruar të zbatojnë rregullat për financimin e fushatës zgjedhore.

Këta udhëzues synojnë të shpjegojnë aspektet kryesore të kuadrit ligjor dhe në veçanti të ndihmojnë partitë politike, kandidatët për kryetar bashkie, kandidatët e listave shumemërore, si dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit që garojnë në zgjedhje për organet e qeverisjes vendore, për mënyrën e plotësimit të raporteve financiare të fushatës zgjedhore, sipas përcaktimeve ligjore në fuqi.

Në funksion të këtij qëllimi, janë përgatitur 4 (katër) udhëzues përkatësisht:

- 1-Udhëzues për raportimin e partive politike;
- 2-Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar për kandidatët e listave shumemërore;
- 3-Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar për kandidatët për kryetar bashkie;

4-Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar për kandidatët e propozuar nga zgjedhësit.

Udhëzuesit janë të ndarë në dy pjesë kryesore:

- Pjesa e parë paraqet një pasqyrë të kuadrit ligjor që rregullon aspektet e financimit të fushatave zgjedhore.
- Pjesa e dytë ofron udhëzime për mënyrën e plotësimit të formateve të raportimit financiar.

Në pjesën e parë të udhëzuesve përfshihen përkufizime dhe shembuj konkretë të raportimit të financave në formatet standarde të miratuara në përputhje me kuadrin ligjor. Në pjesën e dytë shpjegohet regjistrimi i veprimeve financiare në formatet e standardizuara dhe mënyra e duhur e raportimit të tyre.

Pjesë përbërëse e këtyre udhëzuesve janë të gjitha shpjegimet e nevojshme që kanë të bëjnë me seksionet kryesore të formatit tip të raportimit si më poshtë:

Për partinë politike:

1. Përmbledhje financiare
 - 2.a Të ardhura - Financime publike
 - 2.b Të ardhura monetare - Financime jopublike
 - 2.c Të ardhura, dhurime në natyrë - Financime jopublike
 - 2.d Të ardhura të krijuara nga vetë partia politike/subjekti zgjedhor - Financime jopublike
3. Huatë dhe Kreditë
4. Shpenzimet e partisë/subjektit
 - 5.a Raportet e kandidatëve për Kryetarë të Qeverisjes Vendore
 - 5.b Raportet e kandidatëve të listave shumëemërore për organet e qeverisjes vendore
6. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)

Për kandidatët e listave shumëemërore:

1. Përmbledhje financiare
 - 2.a Të ardhura monetare - Financime jopublike

2.b Të ardhura, dhurime në natyrë - Financime jopublike

2.c Huatë dhe Kreditë

3. Shpenzime

Për kandidatin për kryetar bashkie:

1. Përmbledhje financiare

2.a Të ardhura monetare - Financime jopublike

2.b Të ardhura, dhurime në natyrë - Financime jopublike

2.c Huatë dhe Kreditë

3. Shpenzime

4. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)

Për kandidatët e propozuar nga zgjedhësit:

1. Përmbledhje financiare

2a. Të ardhura – financime publike

2b. Të ardhura nga dhurime monetare jo-publike (private)

2c. Të ardhura nga dhurime në natyrë jo-publike (private)

3. Kreditë dhe huatë

4. Shpenzime

5. Shpenzimet për mitingje në fushatë (pasqyrë)

Risi në këtë projektvendim janë:

- Në rast koalicioni kandidatët e listave shumemërore dhe kandidatët për kryetar bashkie dorëzojnë raportet e tyre financiare tek kryefinancieri i partisë udhëheqëse të caktuar nga partitë politike përbërëse të koalicionit;

Për sa më lart, në këtë relacion, Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve i propozon Komisionit Rregullator, brenda kompetencave të veta dhe në respektim të detyrimeve e afateve ligjore të përcaktuara në ligjin nr.10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, shqyrtimin dhe miratimin e projektvendimit “Për miratimin e udhëzuesve për mënyrën e raportimit financiar gjatë fushatës zgjedhore për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore”.

Valbona BALLGJINI - Drejtorja e Subjekteve Zgjedhore, Mbikëqyrjes, Financimit dhe Monitorimit

Majlinda CELMETA - Drejtor i Përgjithshëm, Drejtorja e Përgjithshme e Administrimit të Zgjedhjeve

Ylli MERKAJ - Sekretar i Përgjithshëm

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Komisioni Rregullator

Data: DD MM VVVV

Nr: 000-000

Ora: HH:MM

PROJEKTVENDIM

PËR

**MIRATIMIN E UDHËZUESVE PËR MËNYRËN E RAPORTIMIT FINANCIAR GJATË
FUSHATËS ZGJEDHORE PËR ZGJEDHJET PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE**

Komisioni Rregullator, në mbështetje të nenit 20, pika 1, shkronja “gj”, të ligjit nr.10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, Komisioni Rregullator,

VENDOSI:

1. Miratimin e udhëzuesve për mënyrën e raportimit financiar nga partitë politike kur konkurojnë më vete apo si pjesë e një koalicioni, kandidatët për kryetar bashkie, kandidatët e listave shumëmemërore si dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit për fushatën zgjedhore për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore, si vijon:
 - a) Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar nga partitë politike/koalicionet, sipas modelit KQZ 07-06, shtojca n.r. 1 bashkëlidhur këtij vendimi,
 - b) Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar nga kandidatët e listave shumëmemërore, sipas modelit KQZ 07-07, shtojca nr. 2 bashkëlidhur këtij vendimi,
 - c) Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar nga kandidatët për kryetar bashkie, sipas modelit KQZ 07-08, shtojca nr. 3 bashkëlidhur këtij vendimi,

Data: dd mm vvvv Nr: 123-456
Ora: hh:mm

“Për miratimin e udhëzuesve për mënyrën e raportimit financiar gjatë fushatës zgjedhore për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore”

- d) Udhëzues për mënyrën e raportimit financiar nga kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, sipas modelit KQZ 07-09, shtojca nr. 4, bashkëlidhur këtij vendimi.
2. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen zyrtare elektronike të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve dhe ngarkohet administrata e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve për zbatimin e këtij akti.
 3. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Kolegjin Zgjedhor Gjyqësor pranë Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë, brenda 5 (pesë) ditëve nga shpallja e tij.

Iirjana	NANO -	Kryetare
Arens	ÇELA -	Anëtar
Dritan	ÇAKA -	Anëtar
Helga	VUKAJ -	Anëtare
Muharrem	ÇAKAJ -	Anëtar

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

**“UDHËZUES PËR MËNYRËN E RAPORTIMIT FINANCIAR NGA PARTITË POLITIKE, PËR FUSHATËN ZGJEDHORE
PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE”**

HYRJE

Partitë politike të cilat marrin pjesë në zgjedhje, kandidatët dhe mbështetësit e tyre janë të detyruar të zbatojnë kuadrin ligjor që rregullon financimin e fushatës zgjedhore. Ky udhëzues synon të shpjegojë aspektet kryesore të kuadrit ligjor dhe në veçanti të ndihmojë partitë politike që garojnë në zgjedhje, që të raportojnë financimin e fushatës zgjedhore për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore, sipas përcaktimeve ligjore në fuqi.¹ Një udhëzues tjetër i hartuar posaçërisht për mënyrën e raportimit financiar të kandidatëve për kryetar bashkie dhe kandidatëve të listave shumëmemërore gjendet në faqen e internetit të KQZ-së.

Ky manual udhëzues është i ndarë në dy pjesë. Pjesa e parë paraqet një pasqyrë të kuadrit ligjor që rregullon aspektet e financimit të fushatave zgjedhore, ndërsa pjesa e dytë ofron udhëzime për plotësimin e raportit financiar të fushatës zgjedhore për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore.

Nëse keni pyetje apo ju duhet informacion i mëtejshëm, ju lutemi kontaktoni:

Drejtoria e Subjekteve Zgjedhore, Mbikëqyrjes, Financimit dhe Monitorimit
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Rr. Ibrahim Rugova, Nr. 4
Tiranë, Shqipëri
Email: raportimifinanciar@kqz.gov.al

I. Përmbledhje e kuadrit ligjor mbi financimin e fushatës zgjedhore

Në legjislacionin shqiptar, ka dispozita që rregullojnë financimin vjetor të veprimtarisë së partive politike dhe dispozita të posaçme që rregullojnë financimin e fushatës zgjedhore.² Ky udhëzues fokusohet në rregullat e "financimit të fushatës zgjedhore". Kur flasim për rregullat e financimit dhe raportimit të fushatës zgjedhore, është e rëndësishme të kuptojmë që “shpenzim fushate” është çdo shpenzim që bën një parti

¹Ky udhëzues nuk ka për qëllim të jetë gjithëpërfshirës apo të zëvendësojë Ligjin, andaj përdoruesit këshillohen të konsultohen me Kodin Zgjedhor dhe aktet nënligjore të miratuara nga KQZ-ja dhe Ligjin për Partitë Politike.

²Shiko Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, neni 9, Ligji “Për partitë politike” Kreu III, Kodi Zgjedhor Pjesa VII.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

ose kandidatët e saj pavarësisht datës se kur është bërë. Pra, raporti do të duhet të përmbajë të gjitha shpenzimet e bëra edhe para fushatës zgjedhore, pavarësisht datës se kur kanë ndodhur. Ndërkohë që dhurimet, huatë ose kreditë që partia politike mund të ketë marrë dhe që kanë detyrimin për të raportuar, janë ato gjatë fushatës zgjedhore dhe 6 (gjashtë) muaj para fillimit të fushatës.

Në momentin e regjistrimit në zgjedhje, partia politike duhet të deklarojë llogarinë apo llogaritë e posaçme bankare për të marrë donacionet mbi vlerën 50,000 lekë³. Partia mund të zgjedhë të ketë vetëm një llogari të posaçme ose edhe disa, por kushti është që llogaritë të deklarohen. Nëse ju nuk keni llogari bankare të hapura për këtë qëllim, atëherë duhet të siguroheni që llogaria apo llogaritë e posaçme të jenë të hapura para momentit të regjistrimit, i cili është jo më vonë se 70 ditë përpara datës së zgjedhjeve⁴. Subjekti zgjedhor/Partia politike⁵ duhet të përfshijë të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet, qoftë monetare apo në natyrë, që janë kryer edhe nga degët dhe kandidatët e partisë për qëllime zgjedhore pavarësisht datës se kur janë bërë. Të gjitha këto shpenzime për llogariten përkundrejt tavanit të shpenzimeve që mund të bëjë një parti politike për qëllime të fushatës zgjedhore⁶.

“Fushata zgjedhore” është periudha kohore që fillon 30 ditë para datës së zgjedhjeve dhe përfundon 24 orë para fillimit të votimit. Gjatë kësaj periudhe, përveç rregullimeve ligjore të përmendura më sipër ka edhe disa rregulla në lidhje me llojin e aktiviteteve të lejuara (p.sh. materialet propagandistike dhe koha televizive).

Çfarë do të thotë financim i fushatës?

Sipas legjislacionit zgjedhor, financimi i fushatës i referohet fondeve që mblidhen dhe përdoren nga një parti politike për qëllime apo aktivitete të fushatës zgjedhore. Këtu përfshihen dhurimet monetare, por edhe mallrat ose shërbimet që ofrohen pa pagesë ose me një ulje çmimi për një parti politike⁷ dhe shpenzimet që bëhen për qëllim të fushatës.

Cilat janë burimet që lejohen për financimin e fushatës zgjedhore?

Burimet e financimit të fushatës zgjedhore për partitë politike janë katër:

- Fondet shtetërore;
- Financimi nga burime vetjake të subjektit zgjedhor;
- Dhurimet nga burime jo-publike (private);
- Huatë ose kreditë e marra nga partitë politike apo kandidatët e tyre⁸.

³ Neni 92/2, pika 3 e Kodit Zgjedhor.

⁴ Neni 64 i Kodit Zgjedhor

⁵ Këtu e më poshtë termi “Subjekt zgjedhor” janë partitë politike kur konkurojnë më vete apo si pjesë e një koalicioni përfshirë kandidatët e tyre dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit. Referuar neni 1 të vendimit nr.15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator.

⁶ Neni 92/2, pika 4 e Kodit Zgjedhor

⁷ Ky udhëzues përdor përgjithësisht termin "subjekt zgjedhor" duke iu referuar një partie politike apo kandidatëve të propozuar nga zgjedhësit që janë regjistruar në KQZ si subjekte zgjedhore në përputhje me Kodin Zgjedhor. Neni 2, pika 20 e Kodit Zgjedhor përkufizon si subjekte zgjedhore “partitë politike, koalicionet dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, si dhe kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore”. Gjithashtu neni 63 i Kodit Zgjedhor ka përcaktime për subjektet zgjedhore. Megjithatë ka raste kur i referohemi atyre si parti politike, aty ku legjislacioni e përdor këtë term.

⁸ Neni 86 pika “ç” e Kodit Zgjedhor dhe nenet 17 dhe 20, paragrafi i dytë të ligjit “Për partitë politike”.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Ligji përcakton kushtet dhe kufizimet për çdo burim financimi, siç trajtohet më poshtë:

Fondet shtetërore ose publike

Fondi i Buxhetit të Shtetit ofron lëvrimet në para për partitë politike të regjistruara si parti politike⁹. KQZ-ja i shpërndan këto fonde tek partitë politike pjesëmarrëse në zgjedhje të cilat kanë marrë jo më pak se 1% të votave në shkallë vendi në zgjedhjet pararendëse të të njëjtit lloj. Si rregull, financimi lëvrohet jo më vonë se 5 (pesë) ditë nga regjistrimi i listave shumëmbrore të partisë përkatëse¹⁰. Nëse shumica e përfituar që i takon një partie politike është më e lartë se sa shumica e shpenzuar sipas raportimit të vetë partisë politike apo sipas vlerësimit të bërë nga KQZ-ja, atëherë partia politike do të duhet t'i kthejë fondet e ngelura. Nëse partia politike nuk e bën një gjë të tillë, atëherë kjo parti humbet të drejtën për të marrë fonde publike për të paktën 5 vjet përveçse kur shlyen detyrimin bashkë me gjobat¹¹.

Së dyti, në dispozicion të partive politike vihet edhe mbështetja jo-direkte shtetërore në formën e minutazhit falas në radio dhe televizionin publik¹² dhe privat¹³, por edhe të vendeve publike ku partitë politike mund të vendosin materiale me karakter propagandistik zgjedhor. Kryetari i bashkisë përcakton në mënyrë të drejtë dhe të paanshme vendet publike të autorizuara për të afishuar materialet propagandistike.¹⁴

SHËNIM I RËNDËSISHËM

- Përdorimi i burimeve dhe asetëve shtetërore përveçse atyre të lejuara shprehimisht me ligj për të mbështetur partitë politike, kandidatët, ose koalicionet në zgjedhje është i paligjshëm.¹⁵ Ligji gjithashtu ndalon zhvillimin e fushatës zgjedhore në ambiente të institucioneve publike.¹⁶ Kjo do të thotë se është i ndaluar përdorimi i burimeve të autoriteteve apo institucioneve shtetërore për qëllime të fushatës elektorale, duke përfshirë:

- Asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, si automjetet apo ndërtesat;
- Burimet njerëzore (punonjësit).

Shembull i përdorimit të paligjshëm të burimeve shtetërore:

- Zhvillimi i fushatës në ambiente të institucioneve publike.
- Përdorimi i automjeteve të institucioneve publike për transportimin e mbështetësve të partisë në një aktivitet fushate.

⁹ Neni 88, pikat 2, 3,4 dhe 5 të kodit Zgjedhor

¹⁰ Neni 88, pika 6 e Kodit Zgjedhor.

¹¹ Neni 88, pika 8 e Kodit Zgjedhor

¹² Neni 80 i Kodit Zgjedhor

¹³ Neni 84, pika 6 e Kodit Zgjedhor.

¹⁴ Shiko nenin 79, pika 1 e Kodit Zgjedhor dhe udhëzimin e KQZ nr. 06, datë 23.03.2021, "Për përdorimin e materialeve propagandistike dhe vendet për afishimin e tyre gjatë fushatës zgjedhore".

¹⁵ Shiko nenin 91 të Kodit Zgjedhor. Ndalimi i përdorimit të burimeve shtetërore zbatohet edhe për partitë/subjektet ku shteti zotëron kapital ose kuota dhe/ose emëron shumicën e organit mbikëqyrës ose administrues të entit

¹⁶ Shiko neni 3, pika 7 dhe neni 78, pika 6 të Kodit Zgjedhor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

- Përdorimi i detyruar në fushatë zgjedhore i administratës së institucionit brenda orarit të punës për qëllime zgjedhore.
- Përdorimi i nxënësve të sistemit shkollor parauniversitar në fushatë zgjedhor gjatë orëve të mësimi.
- Premtimi ose ofrimi i përfitimeve për punonjësit e administratës publike ose studentët për të marrë pjesë në aktivitete të lidhura me fushatën zgjedhore jashtë orëve të punës/mësimi ose ushtrimi i presionit ndaj tyre për këtë qëllim.
- Përfshirja e logove të partive politike në faqet e internetit të institucioneve publike.
- Përdorimi i faqeve të internetit / portaleve të institucioneve publike për të promovuar fushatën e një partie politike;
- Dhënia ose shpërndarja e përfitimeve për kategori të caktuara të popullsisë (p.sh. rritja e pagave, pensioneve etj.)
- Marrja në punë, shkarkimi apo transferimi në detyrë i punonjësve në institucionet publike gjatë periudhës së fushatës zgjedhore, përveç në rrethana specifike.

Financimi nga burime vetjake të partisë politike

Neni 20, i ligjit për “Partitë Politike”, i ndryshuar, i lejon partive politike të përdorin pasuritë dhe mjediset e tyre për aktivitete të ndryshme me qëllim përfitimi. Ligji identifikon aktivitete specifike të tilla si botimet, shtypshkrimet, shërbimet ose qiradhëniet. Të ardhurat e krijuara nga këto lloj aktivitete dhe nga tarifat e anëtarësimit mund të përdoren për të financuar fushatën zgjedhore të partisë politike.

Financimi nga burime jo-publike (private)

Gjatë periudhës së fushatës zgjedhore, partitë politike mund të marrin fonde vetëm nga persona fizikë ose juridikë *vendas*.¹⁷ Tek personat *fizikë vendas* përfshihen edhe shtetasit shqiptarë që jetojnë në një shtet tjetër.¹⁸ Fjala “vendas” në ligj është përdorur si antonim i fjalës “i huaj”, pra ka lidhje me shtetësinë e personit dhe jo me vendbanimin e tij. Prandaj termi “person fizik vendas” përfshin edhe shtetas shqiptarë që jetojnë në një vend tjetër.

Dhuruesit e palejueshëm

Personat fizikë dhe juridikë të huaj nuk lejohen të dhurojnë vlera monetare për fushatën zgjedhore të një partie politike. Gjithashtu një parti politike nuk mund të pranojë donacione nga donatorë anonimë¹⁹.

Ndalohet dhënia e fondeve nga një person *juridik vendas* nëse personi juridik apo çdo aksionar i tij:

Ka përfituar fonde publike, kontrata, apo koncesione gjatë tre viteve të fundit, të cilat tejkalojnë 10 milionë lekë. Ky detyrim zbatohet edhe për rastet e nënkontraktimeve apo të kontratave të partneritetit publik privat.

Ushtron veprimtari në fushën e medias;

Ka qenë partner me fonde publike në projekte të ndryshme; ose

¹⁷ “Person juridik” është termi i përdorur nga ligji i cili nënkupton subjektet juridike.

¹⁸ Shiko nenin 92/1, pika 1 e Kodit Zgjedhor.

¹⁹ Shiko nenin 23/1, pika 2 e Ligjit për partitë politike

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Ka një detyrim monetar kundrejt shtetit ose ndaj çdo institucioni publik.²⁰

Përveç ndalimit si më sipër, edhe personat fizikë apo juridikë që nuk kanë përfituar fonde publike, kontrata apo koncesione gjatë 3 (tre) viteve të fundit para zgjedhjeve, por që financojnë partitë politike në fushatë apo kandidatët e tyre, nuk do të mund të përfitojnë për periudhën deri tre vite pas zgjedhjeve, kontrata publike, kontrata të partneritetit publik privat ose në çdo mënyrë tjetër fonde me vlerën totale që tejkalon shumën 10 milionë lekë.

Shuma totale që një dhurues i vetëm mund të kontribuojë është e kufizuar me ligj në vlerën 1 milion lekë (qoftë në para ose kundërvlera në sende ose shërbime). Çdo dhurim që kap vlerën mbi 1 milion lekë është i paligjshëm.²¹

Huatë ose kreditë

Huatë ose kreditë janë një formë tjetër e burimit të ligjshëm të financimit për fushatën zgjedhore²². Kreditë do të llogariten përkundrejt tavanit të dhurimit prej 1 milion lekë. Kushtet e kontratës së kredisë do t'i nënshtrohen auditimit si çdo burim tjetër financimi për çdo parti politik. Kur merr një kredi, partia politike duhet të respektojë legjislacionin fiskal në fuqi që rregullon këtë aktivitet, në të kundërt kreditë e marra në kundërshtim me ligjin mund të përbëjnë një burim ilegal të financimit. Partia politike do të duhet të sigurojë dokumentacionin mbështetës për secilën hua, përfshirë kështu e pagimit.

Rregulla të tjera

Mënyra e financimit me fonde private i fushatave zgjedhore rregullohet nga dispozita të tjera:

Çdo dhurues duhet të nënshkruajë një deklaratë, duke pohuar se nuk aplikohet asnjë nga kushtet e përjashtimit të dhuruesit nga dhurimi.²³

Të gjitha dhurimet mbi 50,000 lekë duhet të bëhen vetëm në llogaritë bankare të posaçme të deklaruara në KQZ nga partia politike.²⁴ Edhe nëse dhurimet janë më të vogla se 50,000 lekë, por do bëhen nëpërmjet bankës, atëherë partia politike është gjithsesi i detyruar të përdorë vetëm llogaritë e deklaruara.

Emri i personave që dhurojnë shuma më të mëdha se 50 mijë lekë, si dhe vlera përkatëse bëhet publike bashkë me raportin e partisë politike dhe raportin e auditimit.²⁵

Çfarë është një dhurim në natyrë? Si ndryshon nga aktiviteti vullnetar?

Disa mbështetës të partisë politike mund të bëjnë dhurim monetar, për shembull, duke transferuar para në llogari bankare ose duke i ofruar para fizike (e quajtur ndryshe “cash”) për partinë politike. Përkrahës të tjerë mund t'i ofrojnë partisë politike mallra ose shërbime falas ose me një çmim të ulur, të cilat quhen

²⁰ Shiko nenin 92/1, pika 3 ç e Kodit Zgjedhor.

²¹ Shiko nenin 92/1, pika 2 e Kodit Zgjedhor.

²² Shiko Nenin 86 pika ç e Kodit Zgjedhor

²³ Shiko nenin 92/2, pika 1 e Kodit Zgjedhor

²⁴ Shiko nenin 92/2, pika 2 e Kodit Zgjedhor

²⁵ Shiko nenin 92/6, pika 1 dhe 4 e Kodit Zgjedhor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

ndryshe dhurime në natyrë. Në rast se malli apo shërbimi është ofruar me çmim më të ulët nga çmimi real, atëherë diferenca ndërmjet shumës që një parti politike do të paguante me çmim tregu për mallrat apo shërbimet dhe çmimit që ka paguar realisht do të konsiderohet si dhurim në natyrë. Dhurimet, qofshin këto në para ose në natyrë, i nënshtrohen të njëjtave rregulla. Dhurimet mund të ofrohen nga dhuruesit e lejuar deri në shumën 1 milion lekë dhe bëhen publike nëse shuma e përgjithshme nga një dhurues tejkalon vlerën 50,000 lekë. Deklaratat e dhuruesve mbahen nga partia politike si për dhurimet në para ashtu edhe për ato në natyrë.

Kur dikush ofron kohën e tij/saj pa pagesë për të ndihmuar në fushatë (p.sh. duke shpërndarë fletushka), ky është "*aktivitet vullnetar*" dhe jo "*dhurim në natyrë*". Ai nuk do të përfshihet në raportin e financimit të zgjedhjeve të partisë politike. Nëse shërbimet nuk ofrohen sipas kushteve të tregut dhe as në formë vullnetare, atëherë këto konsiderohen dhurime në natyrë dhe si të tilla duhet të kostohen dhe regjistrohen. Për të kuptuar më mirë dallimin ndërmjet aktivitetit vullnetar dhe dhurimit në natyrë po japim disa shembuj të tjerë:

- Vendosja në dispozicion e mjediseve tregtare për zyra zgjedhore apo për zhvillimin e mbledhjeve është dhurim në natyrë, ndërsa hapja e dverve të shtëpisë për takime fushate me komunitetin është aktivitet vullnetar;
- Vendosja në dispozicion të fushatës e automjetit personal për transportin e aktivistëve është aktivitet vullnetar, kurse vendosja e mjeteve të kompanisë, e mjeteve taksi apo e autobuzëve është donacion.
- Marrja apo përdorimi i mallrave (të tilla si kompjuterat) pa pagesë ose me një vlerë të ndryshme nga tregu, do të konsiderohet si dhurim në natyrë dhe jo si veprimtari vullnetare.

Si të vlerësoni një dhurim në natyrë²⁶?

Kur partia politike merr një dhurim në natyrë, vlera e këtij dhurimi duhet të përcaktohet në vlerë monetare. Nëse lindin pyetje se si do të bëhet përlllogaritja e vlerës që ka në para, përgjigja mund të trajtohet si më poshtë: Sa do të kishte paguar partia politike për mallrat ose shërbimet nëse do t'i kishte blerë me çmimin e tregut? Vlera e dhurimit në natyrë është diferenca ndërmjet vlerës së tregut me shumën e paguar (nëse ka).

$$\text{(Vlera e tregut)} - \text{(Vlera e paguar)} = \text{Dhurim në natyrë}$$

Për të bërë sa më të lehtë raportimin dhe vlerësimin e dhurimeve në natyrë, do të zbatohen rregullat e mëposhtme. Në rastin kur partisë politike i janë ofruar:

- a) mallra dhe/ose shërbime falas ato do të vlerësohen me çmimin e tregut dhe do të raportohen;
- b) mallra dhe/ose shërbime me një çmim që është të paktën 10% më i ulët se çmimi i tregut, atëherë diferenca prej 10% apo më shumë (sipas rastit) do të raportohet si donacion;
- c) edhe në rastet kur diferenca midis çmimit të tregut dhe çmimit të ofruar është më pak se 10% e vlerës por më e madhe se 50 mijë lekë, vlera duhet të raportohet si dhurim. (shihni shembullin 4 më poshtë)

²⁶ Shih vendimin nr .10, datë 24.12.2020, të Komisionit Rregullator të KQZ-së

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Çmimi i tregut për mallra dhe shërbime do të përcaktohet me një nga metodat e mëposhtme:

- Nëse është e mundur, duke iu referuar indeksit mujor të çmimeve, të publikuara nga INSTAT, në kohën kur mallrat/shërbimet janë ofruar.
- Nëse furnitori operon në biznesin e ofrimit të këtyre të mallrave dhe shërbimeve, çmimi i tregut do të jetë vlera normale tregtare që aplikon furnitori për to, ose
- Partia politike llogarit çmimin e tregut mbi bazën e mesatares së çmimeve të ofruara nga tre ofrues mallrash /shërbimesh të ngjashme.

Shembull 1

Partia politike A (SZA) kërkon të marrë me qira pajisje audio-vizuale për mitingun e hapjes së fushatës zgjedhore në Tiranë. Shoqëria “Shiko dhe Dëgjo” është ofruar t’i japë pajisjet për këtë organizim me një kosto prej 135,000 lekë. Normalisht, kjo shoqëri do të kërkonte 165,000 lekë për një organizim të tillë, por administratori i shoqërisë “Shiko dhe Dëgjo” dëshiron të mbështesë SZA-në.

- Në këtë rast, partia politike SZA duhet të raportojë një dhurim në natyrë prej 30,000 lekë nga shoqëria “Shiko dhe Dëgjo” në raportin e tij në seksionin 2(c) të formularit tip. Kjo sepse shumën e zbritjes është më shumë se 10% e çmimit normal. Vlera e dhurimit në natyrë prej 30,000 lekë, do të llogaritet vetë automatikisht edhe si shpenzim nga formati tip i raportimit.

Shembull 2:

Partisë “Dua të Fitoj” i ofrohet hapësirë për zyre falas në Vlorë, Tiranë dhe Korçë për t’u përdorur si zyra zgjedhore nga z. Bujar, një shtetas shqiptar që zotëron pasuri të patundshme në të gjithë vendin. Partia ka bërë përlllogaritjen se sa do të kushtonte për të marrë me qira një hapësirë të ngjashme në këto vende për periudhën e fushatës dhe arriti në përfundimin se vlera e dhurimit arriti në 800,000 lekë.

Në këtë rast dhurimet në natyrë për zyrat zgjedhore përfshihen në Seksionin 2(c) të formatit tip të raportimit. Në rast se partia politike ka paguar vetë qiranë e zyrave, këto shpenzime do të raportohen në kategorinë “Shpenzime zyrë elektorale” në tab-in “4. Shpenzimet e partisë”. Përveç qirasë së ambientit për zyra zgjedhore, partia politike gjithashtu duhet të raportojë kostot e tjera të zyrës zgjedhore siç janë uji, energjia elektrike, dhe çdo shpenzim tjetër i kryer në funksion të zyrave zgjedhore. Kjo duhet të bëhet për të gjitha zyrat zgjedhore në çdo zonë elektorale pavarësisht nëse ato janë siguruar si dhurime në natyrë ose përfshijnë pagesa parash për përdorimin e tyre.

Shembull 3:

Shoqëria "Karrige me Mbështetëse" i jep partisë politike SZA 100 karrige për t’i përdorur gjatë takimeve të fushatës për një periudhë dy javore. Shoqëria normalisht do të kërkonte 75,000 lekë për këtë lloj qiraje.

Në qoftë se partia politike SZA nuk paguan këtë shërbim, atëherë ky dhurim në natyrë në vlerën 75,000 lekë duhet të regjistrohet. Partia politike SZA mund t’i referohet INSTAT-it për të parë nëse

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

ka një normë të caktuar. Nëse Shoqëria “Karrige me Mbështetëse” vetëm shet karrige dhe zakonisht nuk i jep ato me qira, atëherë partia politike SZA duhet të marrë normën e çmimeve nga tre shoqëri që ofrojnë shërbimin e dhënies së karrigeve me qira. Mesatarja e tri ofertave do të raportohet si shuma e dhurimit në natyrë.

Shembull 4:

Mega Media është një shoqëri që operon në sektorin e reklamave. Zakonisht, kjo shoqëri merr 1,500,000 lekë për prodhimin e reklamave të fushatës zgjedhore në televizion dhe radio. Megjithatë, ajo i ofron partisë politike SZA, një zbritje prej 5% (një zbritje çmimi prej 75,000 lekë) për të prodhuar reklamat televizive dhe në radio të SZA-së, e kështu i faturon SZA-së vetëm vlerën prej 1,425,000 lekë.

- Partia politike SZA duhet të raportojë një dhurim në natyrë prej 75,000 lekë nga Mega Media në seksionin 2c të raportit të vet, sepse vlera e zbritur është më e lartë se 50,000 lekë, pavarësisht se është më pak se 10% e çmimit të tregut.

Si raportohen dhurimet në natyrë?

Dhurimet në natyrë raportohen si dhuratë për fushatën dhe njëkohësisht si shpenzim i fushatës. Kufiri prej 1 milion lekë i dhurimeve nga një dhurues i vetëm përfshin edhe dhurimet në natyrë. Këto dhurime në natyrë llogariten kundrejt kufirit të lejueshëm të shpenzimeve të partisë politike.

Partia politike do t’i regjistrojë dhurimet në natyrë duke plotësuar informacionin e kërkuar për raportimin e dhurimeve në natyrë në seksionin 2c të formularit tip të raportimit (dhurimet jo-publike në natyrë). Pasi të futen këto të dhëna në formularin tip në Excel ata do të përlllogariten automatikisht në totalin e pjesës përmbledhëse financiare (Pjesa B e Tabelës 1, Përmbledhje Financiare) për shpenzimet indirekte.

VINI RE: Vlera e çdo dhurimi në natyrë do të llogaritet automatikisht edhe si shpenzim nga formati tip i raportimit. Kjo do të thotë që ky shpenzim llogaritet përkundrejt edhe tavanit total të shpenzimeve që mund të bëjë një partia politike.²⁷

Shembull 5:

Z. Luan është një mbështetës i madh i partisë politike A (SZA) dhe mik i vjetër i një kandidati të listës shumëmemërore të SZA-së në zonën zgjedhore X. Z. Luan i dhuron SZA-së 125,000 lekë. Ai i jep gjithashtu kandidatit që e ka mik, një donacion prej 60,000 lekësh dhe një donacion tjetër prej 25,000 lekë degës lokale të SZA-së në zonën zgjedhore përkatëse. Gjatë fushatës, z. Luan shpërndan fletushka në lagjen e tij. Ai gjithashtu pajton dikë me kontratë shërbimi që të ndihmojë fushatën me kryerjen e telefonatave. Z. Luan e paguan këtë person me 40,000 lekë. Së fundmi, ai i jep kandidatit që e kishte mik, të përdorë pa pagesë mjediset e zyrës në ndërtesën e tij tregtare. Normalisht, ai do ta jepte me qira atë hapësirë për 30,000 lekë në muaj. Kjo do të thotë që z. Luan ka bërë një donacion total për fushatën në shumën e 280,000 lekëve.

²⁷ Neni 92/2, pika 4 e Kodit Zgjedhor

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Partia do të raportojë dhurimin monetar prej 125,000 lekë që ka marrë nga z. Luan dhe dhurimin tjetër prej 25,000 lekë në degën e saj të bërë po ashtu nga z. Luan, në tab-in 2b të raportit të partisë. Gjithashtu, do të duhet të raportojë donacionin në natyrë 40,000 lekë (tek tab-i 2c) që z. Luan ka bërë si pagesë për punonjës të telefonit.

Kandidati që ishte mik i z. Luan dhe që mori dhurimin nga ai, do të duhet të përfshijë në raportin e financimit të fushatës së tij 60,000 lekë të dhuruara nga z. Luan dhe 30,000 lekë dhuratë në natyrë për hapësirën e zyrës, së bashku me të gjitha donacionet e tjera të marra për fushatën e tij / saj. Kryefinancieri i SZA-së do të përfshijë shumën totale të dhurimeve dhe të shpenzimeve të raportuara nga kandidati në fjalë në tab-in 5.a apo 5.b (sipas rastit) të formatit tip të raportimit të SZA-së.

Asgjë nuk duhet të raportohet për kohën që z. Luan shpenzoi për shpërndarjen e fletushkave pasi kjo do të kualifikohet si aktivitet vullnetar.

Shembull 6:

Kompania “Albanian Mega Estate” i ofron hapësirë falas për zyra zgjedhore partisë politike A (SZA) 60 ditë para ditës së zgjedhjeve deri një javë pas ditës së zgjedhjeve. Pagesa normale e qirasë për këtë hapësirë do të ishte 150,000 lekë në muaj.

Kompania “Albanian Mega Estate” ka ofruar një kontribut prej 300,000 lekë për SZA për periudhën parazgjedhore (qiraja të cilën partia do ta kishte paguar me çmim tregu për periudhën në fjalë), e cila duhet të raportohet në raportin financiar të fushatës zgjedhore si dhurim në natyrë. Pjesa e ngelur për një periudhë një javore (ose një javë) pas zgjedhjeve me një kundërvlerë prej 37,500 lekë duhet të raportohet sërish si donacion në natyrë por kjo pjesë mund të përfshihet në raportin vjetor financiar të partisë meqenëse fushata zgjedhore dhe zgjedhjet kanë përfunduar.

Shembull 7:

Kompania “Albanian Super Financial” i jep një kredi prej 2 milion lekë partisë politike SZA me normë interesi 1% në vend të normës 4% që do të ishte vlera normale e tregut, e pagueshme për një periudhë 1 (një) vjeçare.

- Kompania “Albanian Super Financial” i ka dhënë një kontribut në natyrë prej 60,000 lekë (diferenca ndërmjet shumës së paguar nga SZA dhe shumës që do paguhej nëse norma interesi do të ishte me vlerën normale të tregut). Kjo duhet të raportohet si dhurim në natyrë. Megjithatë kredia është e paligjshme sepse kalon parashikimin ligjor për pragun e 1 milion lekëve mbi dhurimet dhe kreditë²⁸. Për këtë shkelje, KQZ-ja do të ndërmerre sanksione sipas parashikimeve të Kodit Zgjedhor.

Shembull 8:

Një mbështetës i SZA që merret me biznes, shpenzon drejtpërdrejt një shumë prej 2,5 milion lekë për organizimin e një mitingu fushate për partinë politike SZA.

²⁸ Neni 86 pika ç e Kodit Zgjedhor

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

- Personi në fjalë ka dhënë një kontribut në natyrë prej 2,5 milion lekësh, por ka kaluar pragun prej 1 milion lekë pasi dhurimet që mund të bëjë një donator i vetëm janë kufizuar deri në 1 milion lekë. Në këtë rast kemi një kontribut të paligjshëm prej 1.5 milion lekë. Partia politike nuk duhet të pranonte një donacion në para, apo kundërvlerën në sende apo shërbime që e kalojnë vlerën 1 milion lekë.

Çfarë hapash duhet të ndjekë një parti politike në lidhje me mbledhjen e fondeve për zgjedhje?

1. Të hapë llogari bankare të posaçme dhe t'i deklarojë ato pranë KQZ-së në momentin e regjistrimit si parti politike. Partia politike mund të zgjedhë të hapë vetëm 1 (një) llogari të posaçme, por ligji ia lejon të hapë apo të përdorë më shumë se një llogari nëse partia politike e gjykon të nevojshme. Megjithatë për arsye se periudha e raportimit për dhurimet që mund t'i bëhen partisë politike fillon që 6 (gjashtë) muaj para fillimit të fushatës, sugjerohet që partia politike të hapi llogarinë apo llogaritë bankare të posaçme për të marrë donacione dhe të mos presë deri në afatin e fundit që ka përcaktuar ligji;
2. Të regjistrojë dhurimet e marra nga çdo dhurues së bashku me të dhënat e identitetit të tij/saj në formularin e miratuar nga KQZ-ja;
3. Të pranojë dhurime monetare që tejkalojnë shumën 50,000 lekë vetëm përmes llogarisë/llogarive bankare të posaçme dhe të mos pranojë dhurime qofshin edhe me më pak se 50,000 lekë në një llogari bankare të padeklaruar.
4. Të kujdeset që të gjitha dhurimet në natyrë të vlerësohen dhe regjistrohen siç duhet;
5. Të ruajë dokumentet origjinale dhe kopjet e të gjithë dokumentacionit mbështetës në lidhje me të ardhurat e fushatës të mbledhura, qoftë monetare apo në natyrë;
6. Të mbajë kopje të të gjithë formularëve të deklarimit të dhuruesve.

SHËNIM I RËNDËSISHËM

Partitë politike të regjistruara në zgjedhje kanë përgjegjësi ligjore për të raportuar bilancin e aseteve për periudhën nga dekretimi i datës së zgjedhjeve deri në datën e zgjedhjeve, të ardhurat dhe shpenzimet e kandidatëve për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumemërore gjithashtu duhet të respektojnë rregullimet për kufirin e lejueshëm të dhurimeve. Edhe kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumemërore duhet t'i regjistrojnë të gjitha donacionet e marra, të sigurohen që donacionet në natyrë vlerësohen dhe regjistrohen si duhet dhe të mbajnë 1 (një) kopje të deklaratës që firmos dhuruesi. Kandidatët mund të pranojnë donacione mbi 50,000 lekë vetëm nëpërmjet një llogarie të posaçme bankare, edhe nëse donacionet janë më të vogla se 50,000 lekë por kryhen me anë të bankës. Këto dhurime duhet të derdhen vetën në llogarinë e posaçme të deklaruar në momentin e regjistrimit. Nëse kandidati vendos të mos pranojë dhurime të tilla (p.sh. kandidati vendos që dhurimet të dërgohen tek llogaria e posaçme e partisë për fushatën), atëherë kandidati nuk e ka të detyrueshme të hapi një llogari bankare të posaçme.

Është e kundërligjshme nëse një parti politike apo edhe një kandidat pranon një dhurim nga një person fizik ose juridik që nuk deklaron identitetin e tij, apo identiteti i të cilit është i paqartë.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Si raportohen donacionet e bëra për kandidatët dhe degët e partive?

Donacionet e fushatës mund të bëhen në zyrën qendrore të një partie politike, tek një degë apo zyrë lokale ose tek kandidati i partisë (qoftë kandidati për kryetar bashkie apo kandidati i listave shumëmemërore). Kryefinancieri i zyrës qendrore të partisë do të duhet të përfshijë të gjitha donacionet në raportin e financimit të fushatës që i dorëzon KQZ-së pavarësisht se ku ose nga kush janë pranuar. Sipas Kodit Zgjedhor²⁹, raporti duhet të përfshijë *“çdo dhurim, hua ose kredi që i është dhënë subjektit zgjedhor (përfshirë degët dhe kandidatët e tij) gjatë fushatës dhe 6 (gjashtë) muaj para fushatës dhe burimin e saj, përfshirë këtu dhurimet apo shërbimet në natyrë.”*

Siç u theksua me sipër, kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumëmemërore janë të detyruar të regjistrojnë dhe të dokumentojnë të gjitha financimet e fushatës. Siç diskutohet më poshtë, KQZ ka miratuar një formular tip raportimi për t'u plotësuar nga kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumëmemërore dhe për t'u dorëzuar tek kryefinancieri i partisë së tyre brenda 30 ditësh nga data e zgjedhjeve. Në rast se një kandidat është pjesë e një liste të mbështetur nga një koalicion partish, atëherë partia brenda koalicionit e cila është caktuar si parti udhëheqëse duhet të raportojë shpenzimet për secilin kandidat të partive pjesë e koalicionit në raportin financiar të fushatës zgjedhore.

Partia duhet të krijojë mekanizmat për degët dhe pjesët përbërëse në mënyrë që të raportojnë donacionet dhe shpenzimet tek zyrat qendrore të partisë³⁰.

Cilat janë rregullat në lidhje me shpenzimet e fushatës?

Ligji përcakton si detyrim një tavan të nivelit të shpenzimeve që një parti politike mund të kryejë për fushatën zgjedhore. Neni 92/2, pika 4 e Kodit Zgjedhor parashikon:

Shuma e shpenzimeve të bëra nga një subjekt zgjedhor, përfshirë kandidatët e tij, për një fushatë zgjedhore nuk duhet të jetë më shumë se 3 herë më e madhe se shumata më e lartë që ka marrë një subjekt zgjedhor nga fondet publike për qëllime zgjedhore, në përputhje me nenin 88 të këtij ligji.

Shpenzimet e kujt duhet të përfshihen si shpenzime fushate?

Kufizimi (tavani) i shpenzimeve zbatohet për të gjitha shpenzimet e bëra, qoftë nga zyra qendrore e partisë politike, zyrat e qarkut / degës apo kandidatët e saj.

SHËNIM I RËNDËSISHËM

- Partitë politike duhet të udhëzojnë kandidatët dhe degët e tyre që niveli maksimal i shpenzimeve të mos tejkalohet dhe do të duhet të përcaktojnë se si degët, përfshirë dhe kandidatët për kryetar

²⁹ Neni 92/3 pika 2, gërma “a” e Kodit Zgjedhor

³⁰ Neni 90, pika 3 e Kodit Zgjedhor

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

bashkie dhe kandidatët në listat shumëmemërore raportojnë në zyrën qendrore që më pas t'i përfshijë në raportin financiar për fushatën zgjedhore. Partia politike është ligjërisht përgjegjëse për të siguruar që raporti i fushatës zgjedhore përfshin shpenzimet e degëve të saj dhe të kandidatëve për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumëmemërore.³¹

- Kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumëmemërore duhet të regjistrojnë shpenzimet e tyre të fushatës duke përdorur formatin tip të raportimit të miratuar nga KQZ-ja dhe të dërgojnë formularin e plotësuar tek kryefinancieri në zyrën qendrore të partisë, brenda 30 (tridhjetë) ditësh nga data e zgjedhjeve.

Çfarë shpenzimesh duhet të përfshihen si shpenzime fushate?

Si shpenzim për fushatë konsiderohet çdo shpenzim që bëhet për qëllime të fushatës nëse është bërë nga partia, kandidatët apo degët e saj. Çdo shpenzim i fushatës, pagesa përfundimtare e të cilit shtyhet deri pas zgjedhjeve duhet gjithashtu të regjistrohet.

Çfarë raportesh do të dorëzohen nga partia politike dhe cili është afati kohor për to?

Kryefinancieri i çdo partie politike të koalicionit, parti politike më vete duhet të paraqesë një raport të konsoliduar të zgjedhjeve të financave të fushatës, me dokumentacionin mbështetës, në KQZ jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë pas shpalljes së rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve. Raporti duhet të përfshijë të ardhurat dhe shpenzimet e partisë politike, degëve dhe të gjithë kandidatëve të saj. Për kryefinancierin është e rëndësishme të hartojë një raport të plotë duke përdorur formatin e standardizuar të miratuar me vendimin nr. 15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator të KQZ-së, “Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore”; mosrespektimi i parashikimit ligjor për ta bërë këtë do të rezultojë në vendosjen e një penalteti.

Për të ndihmuar kryefinancierët në përpilimin e raporteve financiare të konsoliduara, KQZ-ja ka hartuar një format tip të raportimit për kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumëmemërore, i cili duhet të përdoret nga kandidatët. Raporti i kandidatëve për kryetar bashkie dhe kandidatëve të listave shumëmemërore i plotësuar duhet të paraqitet së bashku me dokumentet mbështetëse, tek kryefinancieri i partisë politike jo më vonë se 30 (tridhjetë) ditë nga data e zgjedhjeve. Koha e nevojshme për kryefinancierin të përpilojë raportin e plotë të fushatës, i cili duhet të depozitohet në KQZ jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë pas shpalljes së rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve dhe duhet të jetë i nënshkruar nga kryetari i partisë politike ose personi i autorizuar nga ky i fundit dhe nga financieri i saj, si dhe kopjet e raporteve të kandidatëve duhet të bashkëngjiten. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve u mundëson subjekteve zgjedhore dorëzimin e raporteve financiare të fushatës zgjedhore edhe nëpërmjet Platformës Elektronike të Raportimit Financiar (PERF), e cila gjendet në faqen e internetit të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve

Çfarë ndodh pasi raportet për fushatën zgjedhore janë dorëzuar?

³¹Neni 90, pika 4 e Kodit Zgjedhor

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

KQZ-ja do të ndërmarrë një shqyrtim paraprak të raporteve për të verifikuar përputhjen me kërkesat formale, sipas formatit tip të miratuar nga KQZ-ja. Në rast të gjetjes së mangësive, KQZ njofton partinë politike dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit jo më vonë se 5 (pesë) ditë pune nga paraqitja e raportit dhe partia politike do të ketë 3 (tre) ditë pune për të korrigjuar raportin. Në çdo rast, raporti i ndryshuar ose shpjegimet e partisë politike publikohen nga KQZ-ja në faqen e saj zyrtare jo më vonë se 10 (dhjetë) ditë pas ridedepozimit të tij. Pas verifikimit fillestar, KQZ-ja do t'i krahasojë të dhënat në raport me gjetjet dhe konkluzionet e raporteve të auditimit dhe raportet e monitorimit të fushatës zgjedhore gjithashtu dhe me çdo informacion të marrë zyrtarisht ose gjatë hetimeve administrative ose nga denoncimet për shkelje të mundshme të financimit të fushatës sipas Kodit Zgjedhor dhe Ligjit për Partitë Politike.

KQZ-ja cakton një numër personash për të monitoruar përmbushjen nga partitë politike të detyrimeve në lidhje me financimin e fushatës dhe detyrimeve të tjera që lidhen me përdorimin apo shpërdorimin e burimeve publike. Roli i monitoruesve të fushatës është që të sigurohen që partitë politike të respektojnë rregullat e fushatës dhe të raportojnë në KQZ për aktivitetet zgjedhore që do të vëzhgojnë.

KQZ-ja do të caktojë një ose më shumë auditues ligjorë të licencuar për të kryer kontrollin e fondeve të marra dhe shpenzuara nga çdo parti politike sipas standardeve kombëtare dhe ndërkombëtare të auditimit dhe kontabilitetit. Caktimi i audituesve bëhet jo më vonë se 5 (pesë) ditë pas shpalljes së rezultatit përfundimtar të zgjedhjeve.³²

Partitë politike duhet të venë në dispozicion të gjitha informacionet, dokumentet dhe të dhënat që lidhen me financimin dhe shpenzimet e fushatës, përndryshe do të dënohen me gjobë.³³ Për ta bërë këtë gjë në mënyrë të rregullt dhe të vazhdueshme, partitë duhet të përdorin formularët tip të standardizuar, të miratuara nga KQZ-ja.

Për t'i ndihmuar me dorëzimin dhe paraqitjen e rregullt të informacionit, KQZ-ja ka miratuar një formular raporti tip të financimit të zgjedhjeve për t'u përdorur nga ana e partive politike. Formulari tip i raportit do të shqyrtohet më në detaj më poshtë. KQZ-ja gjithashtu ka miratuar një formular tip raportimi për t'u përdorur nga kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumemërore. Vlen të përmendet përsëri se dorëzimi i raporteve në kundërshtim me formatin e standardizuar - që do të thotë raporte që nuk janë të plota, nuk ndjekin të njëjtën strukturë, janë formuluar përmes një aplikacioni tjetër kompjuterik, etj. - do të rezultojnë në një gjobë që varion nga 500 000 deri në 1 000 000 lekë, pavarësisht nga saktësia e informacionit që ato përmbajnë. Informacioni mbi formularin e raportimit për kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumemërore mund të gjenden në Udhëzimet për Mënyrën e Raportimit të Kandidatëve për kryetar bashkie dhe kandidatëve të listave shumemërore.

Çfarë dokumentesh duhet të mbahen nga partia politike?

³²Shiko Nenin 92/6 të Kodit Zgjedhor

³³Neni 173 i Kodit Zgjedhor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Partitë politike kanë detyrimin të “vënë në dispozicion të auditit të emëruar nga KQZ-ja çdo informacion, dokumente apo të dhëna që kanë të bëjnë me financimin dhe shpenzimet e fushatës zgjedhore”, sipas nenit 92/6, pika 2, të Kodit Zgjedhor³⁴. Këtu përfshihen:

- Deklaratat e dhuruesve, e miratuar me vendimin nr. 15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator të KQZ-së, “Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore”;
- Dokumentet që përcaktojnë identitetin e dhuruesit;
- Bilancin e aseteve të miratuar me vendimin nr. 15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator të KQZ-së, “Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore”;
- Kopje të çeqeve të marra nga dhuruesit;
- Pasqyra nga llogaritë bankare të partisë politike;
- Faturat e të gjitha shpenzimeve;
- Të gjitha dokumentet e përdorura nga partia politike për të llogaritur vlerësimin e dhurimeve dhe shpenzimeve në natyrë, p.sh. indeksi mujor i çmimeve i publikuar nga INSTAT, kuotat e ofruara nga ofruesit e mallrave/shërbimeve të ngjashme, kopja e tarifave tregtare për mallin/ shërbimin përkatës;
- Pasqyrë e llogarive të partisë politike në fillim të fushatës;
- Dokumente që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutator me kursin e caktuar, të një monedhe të huaj në monedhën vendase apo anasjelltas, me qëllim kryerjen e një pagese apo shlyerjen e një fature, apo nëse partia politike merr një dhurim në monedhë të huaj të cilin e konverton në monedhën vendase.

Shënim i Rëndësishëm:

Kandidatët për kryetar bashkie dhe kandidatët e listave shumemërore duhet gjithashtu të dokumentojnë siç duhet financimin e tyre në zgjedhje në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe partitë politike duhet të konsiderojnë se si ata mund ta përforcojnë këtë mesazh dhe të mbështesin kandidatët e tyre për ta bërë këtë.

Cilat janë sanksionet në rast shkeljeje të ligjit?

Në varësi të natyrës së shkeljes mund të vendosen një numër sanksionesh në lidhje me financimin e fushatës, Neni 173 i Kodit Zgjedhor parashikon se:

1. Shkelja e dispozitave për financimin e fushatës zgjedhore nga personi përgjegjës i financës dënohet me një gjobë nga 100 000 deri 200 000 lekë.

³⁴ Përsa i përket shpenzimeve, Neni 92/3, pika 3 e Kodit Zgjedhor, thotë që çdo shpenzim për fushatën zgjedhore duhet të dokumentohet dhe kryhet duke respektuar legjislacionin tatimor në fuqi.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

2. Pengimi ose mosbashkëpunimi i subjektit zgjedhor me audituesin e KQZ-së dënohet me një gjobë nga 2 000 000 deri 3 000 000 lekë. E njëjta shkelje e kryer kundrejt monitoruesit të KQZ-së dënohet me gjobë nga 50 000 deri 100 000 lekë.
3. Mosparaqitja e një raporti financiar për fushatën brenda afatit ligjor dënohet me një gjobë prej 2 000 000 lekësh. Paraqitja e raporteve në shkelje të rregullave dhe formateve të standardizuara të miratuara nga KQZ-ja dënohet me gjobë nga 500 000 deri 1 000 000 lekë.
4. Fondet jopublike të përfutuara nga një subjekt zgjedhor, identiteti i dhuruesit të të cilave nuk dihet ose nuk përcaktohet qartësisht, transferohen në llogarinë e KQZ-së. Moskalimi çon në konfiskimin e fondeve të marra dhe në një gjobë të barabartë me shumën e fondeve të marra.
5. Pranimi i fondeve private më vlerë më të madhe se 50 mijë lekë përmes formave të tjera, të ndryshme nga kalimi në llogarinë bankare, dënohet me një gjobë të barabartë me shumën e dhuruar dhe në kalimin e fondeve të marra për llogari të KQZ-së.
6. Pranimi i fondeve nga donatorë të ndaluar, siç specifikohet në pikën 3 të nenit 92/1, dënohet me kalimin e fondeve të marra për llogari të KQZ-së dhe me një gjobë të barabartë me dyfishin e shumës së fondeve të marra.
7. Shkelja e përcaktimeve të bëra në nenin 92/2 të këtij ligji nga dhuruesit ndëshkohet me gjobë deri në 30 për qind të shumës së dhuruar.
8. Mosbashkëpunimi ose refuzimi për të bashkëpunuar, asgjësimi i dokumenteve, vonesat ose sjellja e papërshtatshme gjatë procesit të verifikimit nga KQZ-ja sipas pikës 6 të nenit 92/6, ndëshkohet me gjobë nga KQZ-ja nga 100 000 lekë deri në 3 000 000 lekë.
9. Shkelja e kufirit maksimal të shpenzimeve nga një subjekt zgjedhor dënohet me një gjobë prej 5 000 000 lekësh ose me një gjobë të barabartë me shumën që ka kaluar kufirin, cilado që është më e lartë.
10. Ankimi nuk pezullon ekzekutimin e vendimit të gjobës së dhënë në bazë të këtij neni. Gjoha e vënë nga KQZ-ja është titull ekzekutiv dhe ekzekutohet brenda 30 ditësh nga marrja dijani për të. KQZ-ja përjashtohet nga detyrimi të parapaguajë taksën apo tarifën për shërbimin përmbarimor.

Gjatë vlerësimit të sanksioneve KQZ do të aplikojë parimin e proporcionalitetit dhe do të marrë në konsideratë faktorët e mëposhtëm.

- a) rrethanat e kryerjes së shkeljes;
- b) rëndësinë e shkeljes;
- c) nëse partia politike është ose jo përsëritës;
- d) pasojat që kanë ardhur nga veprimi apo mosveprimi i subjektit deklarues;
- e) sjellja që ka pasur partia politike kundrejt rekomandimeve të KQZ-së si dhe niveli i bashkëpunimit gjatë procesit të verifikimit.

II. Formulari tip i raportimit financiar të fushatës zgjedhore për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore.

Të gjitha partitë politike duhet të raportojnë në lidhje me dhurimet dhe shpenzimet e tyre për periudhën para dhe gjatë fushatës, dhe duhet të mbajnë dokumentacionin mbështetës. Komisioni Qendror Zgjedhor ka miratuar një format tip për raportim, i cili detajon gjithë informacionin që duhet të jepet nga partitë politike.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Formulari tip i miratuar është në formatin Excel dhe do të dorëzohet në KQZ në një kopje fizike dhe një kopje elektronike.

Formulari tip i raportimit përmban seksionet e mëposhtme:

1. Përmbledhje financiare
 - 2.a Të ardhura - Financime publike
 - 2.b Të ardhura monetare - Financime jopublike
 - 2.c Të ardhura, dhurime në natyrë - Financime jopublike
 - 2.d Të ardhura të krijuara nga vetë partia politike - Financime jopublike
3. Huatë dhe Kreditë
4. Shpenzimet e partisë
 - 5.a Raportet e kandidatëve për Kryetarë të Qeverisjes Vendore
 - 5.b Raportet e kandidatëve të listave shumëmemërore për organet e qeverisjes vendore

6. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)
Çdo seksion i formularit tip shpjegohet më poshtë.

Çdo seksion i formularit tip shpjegohet më poshtë.

Pjesa 1: Përmbledhje financiare

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike	Shkronjat Nistore
-------------------------	-------------------

1. Përmbledhje financiare

Totali i të ardhurave:	ALL	-
a. Totali i të ardhurave nga fondet publike	ALL	-
b. Totali i të ardhurave nga persona fizike	ALL	-
c. Totali i të ardhurave nga persona juridike	ALL	-
d. Totali i të ardhurave nga kandidatët për kryetarë	ALL	-
e. Totali i të ardhurave nga kandidatët e listave	ALL	-
e. Totali i të ardhurave të krijuara nga vetë partia	ALL	-
Totali i huave:	ALL	-
Totali i shpenzimeve:	ALL	-
a. Totali i shpenzimeve të bëra nga partia	ALL	-
b. Totali i shpenzimeve të bëra nga kandidatët për kryetarë	ALL	-
c. Totali i shpenzimeve të bëra nga kandidatët e listave	ALL	-
d. Totali i shpenzimeve indirekte	ALL	-
e. Totale të papaguara/detyrime financiare	ALL	-

FINANCIERI

APROVUESI

Emër Mbiemër Firmë

Emër Mbiemër Firmë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Informacioni i kërkuar në pjesën 1 identifikon partinë politike dhe personin përgjegjës të financave për atë parti politike.

Figure 1

Shifrat që shfaqen në përmbledhjen financiare përlogariten në mënyrë *automatike* mbi bazën e të dhënave që vendosen në pjesë të tjera të formularit tip. *Nuk është e nevojshme që shifrat në këtë seksion të hidhen në mënyrë manuale.*

Përgjegjësi i financës dhe personi që e miraton, duke venë emrat e tyre në kutizën e nënshkrimit, konfirmojnë vërtetësinë e informacionit të dhënë në raport. Bërja e një deklarate të rreme, jo të plotë ose të pasaktë, sjell pasoja ligjore.

Pjesa 2a: Të ardhura – Fonde Publike

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike	Shkronjat Nistore
-------------------------	-------------------

2.a Të ardhura - Financime publike

Shuma e fondeve publike të përfituara në përputhje me nenet 88 dhe 89 të Kodit Zgjedhor

- a Fondi i marrë nga Buxheti i Shtetit (sipas nenit 88)
Data e marrjes së fondit nga Buxheti i Shtetit
Diferenca e kthyer (nëse ka, sipas nenit 88, pika 7)
Data e kthimit të diferencës
- b Kompensimi financiar paszgjedhor (neni 89)
Data e marrjes së kompensimit financiar paszgjedhor

FINANCIERI
Emër Mbiemër Firmë

APROVUESI
Emër Mbiemër Firmë

Kjo është pjesa ku partia politike regjistron shumën e fondeve publike të marra në lidhje me fushatën zgjedhore.

Seksioni 2b: Të ardhura monetare - Financime jopublike (Private)

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Formulari tip do t'ju ndihmojë të jepni të gjithë informacionin që duhet të raportohet në lidhje me dhurimet monetare jo-publike (private), që janë dhurime të marra në formën e të hollave, çeqeve, transferimeve bankare apo me anë të kartave të kreditit (por jo në formën e të mirave materiale apo shërbimeve, për këtë shih seksionin 2c). Të gjitha dhurimet monetare duhet të evidentohen në një zë të veçantë. Dhurimet monetare të bëra në monedhë të huaj duhet të raportohen me kundërvlerën e barabartë në monedhën vendase lekë, në bazë të vlerës sipas kursit të këmbimit në ditën që është bërë konvertimi. Për shembull ju mund të përdorni kursin e këmbimit të bankës tuaj për të reflektuar konvertimin. Për këtë qëllim ju duhet të mbani kopje të faturave që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutor me kursin e caktuar.

Nëse nuk keni marrë dhurime monetare lidhur me fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën “Konfirmoj se nuk kam zëra për të raportuar” në të djathtë të kuadratis që thotë “Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar - Të ardhura monetare – Financime jopublike” dhe procedoni më tej me seksionin vijues të këtij formulari.

 REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike _____ Shkronjat Nisore _____

2.b Të ardhura monetare - Financime jopublike

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar
Z.b Të ardhura monetare - Financime jopublike

A. Statusi i dhuruesit	B. Emri i dhuruesit	C. Mbledhësi i dhuruesit	D. Adresa (rreshti 1)	E. Adresa (rreshti 2)	F. Kodi postar i adresës	G. ID / NIPT	H. Shuma e dhurimit	I. Data e dhurimit	J. Totali i agreguar i dhurimeve nga dhuruesit për zgjedhjet	K. Metoda e dhurimit	L. Kodi bankar i llogarit në të cilën u depozitua dhurimi	M. Numri i llogarit në të cilën u depozitua dhurimi dorëzim nga:	N. Manti në degë	O. Emri i degës
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				
									ALL	-				

FINANCIERI _____ APPOVUESI _____
 Emri Mbledhësi Firmë _____ Emri Mbledhësi Firmë _____

Kolona	Emërtimi Kolonës	i Informacioni që duhet dhënë
A	Statusi i Dhuruesit	Evidentoni statusin e dhuruesit – menuja që hapet me klikim do t'ju lejojë të zgjidhni person fizik ose juridik
B	Emri i Dhuruesit	Jepni emrin e personit fizik që ka bërë dhurimin. Nëse dhuruesi është person juridik, jepni emrin e personit juridik

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

C	Mbiemri i Dhuruesit	Jepni mbiemrin e personit fizik që ka bërë dhurimin. Nëse dhuruesi është person juridik, lëreni këtë kolonë bosh.
D	Adresa, rreshti 1	Jepni emrin e rrugës dhe numrin ose informacionet e tjera të dhuruesit (adresa e banesës për persona fizikë, adresa e zyrës për persona juridikë)
E	Adresa, rreshti 2	Jepni detaje shtesë të adresës së dhuruesit nëse ka.
F	Kodi postar i adresës	Jepni kodin postar të dhuruesit
G	ID/Nipt	Jepni numrin personal të identifikimit të personit fizik ose juridik që ka bërë dhurimin apo Niptin
H	Shuma e dhurimit	Jepni vlerën e dhurimit në Lek.
I	Data e dhurimit	Jepni datën kur është marrë dhurimi.
J	Totali i agreguar i dhurimeve nga dhuruesi për zgjedhjet	Vlera totale të dhurimeve monetare të mara deri tani nga dhuruesi në fjalë, përfshirë vlerën e dhurimit që po regjistrohet do të shfaqet automatikisht në këtë zë.
K	Metoda e dhurimit	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim mënyrën e marrjes së dhurimit si “para në dorë/cash”, “çek”, “transferte bankare”, ose “kartë krediti”
L	Kodi bankar i llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi	Vendosni kodin e llogarisë bankare në të cilën është depozituar dhurimi.
M	Numri i llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi	Vendosni numrin e llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

N	Marrë në dorëzim nga	Përzgjidhni nga menuja se nga kush është marrë në dorëzim dhurimi si p.sh. "Selia Qendrore, Dega (apo ndonjë nën-strukturë lokale)
O	Emri i degës	Nëse dhurimi është marrë nga një degë e partisë, vendosni emrin këtu.

Seksioni 2c: Të ardhura nga dhurimet në natyrë - Financime jo-publike (private)

Ky seksion duhet të përdoret për të dhënë informacion mbi dhurimet e marra në formën e të mirave materiale ose shërbimeve të dhëna ose ofruara pa pagesë ose me vlerë më të ulët se ajo e tregut, pa përfshirë dhurimet monetare (shih seksionin 2c). Siç u përmend më lart, shërbimet e rregullta vullnetare nuk klasifikohen si dhurime në natyrë dhe nuk duhet të regjistrohen në këtë formular. Çdo dhurim duhet të jepet në një zë të veçantë. Lutemi t'i referoheni shembujve 1-8 të këtij udhëzimi dhe seksionit 2c të formularit tip të bashkëlidhur.

Nëse nuk keni marrë dhurime në natyrë në lidhje me fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën "Konfirmoj që nuk kemi zëra për të raportuar" në të djathtë të kuadrantit që thotë "Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar – Të ardhura – Dhurime në natyrë – Financime jopublike" dhe kaloni në seksionin tjetër të këtij formulari.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

G	ID / Nipt	Jepni numrin personal të identifikimit të personit fizik ose juridik që ka bërë dhurimin apo Nipt-in
H	Vlera e dhurimit	Përcaktoni vlerën monetare të dhurimit, duke përdorur vlerën aktuale të tregut (për çfarë vlere mund të shitet artikulli nëse ofrohet në treg në kushtet e tij aktuale).
I	Data e dhurimit	Jepni datën në të cilën është marrë dhurimi.
J	Totali i agreguar i dhurimeve nga dhuruesi për zgjedhjet	Vlera totale e dhurimeve monetare të mara deri tani nga dhuruesi në fjalë, përfshirë vlerën e dhurimit që po regjistrohet do të shfaqet automatikisht në këtë zë
K	Marrë në dorëzim nga:	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim nga kush është marrë dhurimi, si “Selia (selia e partisë)”, ose “dega/qarku” (çdo strukturë nën-kombëtare e partisë).
L	Emri i degës/qarkut	Nëse dhurimi është marrë nga një degë ose qark i partisë, vendosni emrin këtu.
M	Përshkrimi i dhurimit në natyrë	Jepni detaje mbi formën e dhurimit – të mirat materiale ose shërbimet e mara dhe kushtet.

Seksioni 2d: Të ardhura të krijuara nga vetë partia– Financime jopublike (private)

Partitë politike lejohen sipas ligjit të përdorin pronat dhe ambientet e tyre për disa lloje veprimtarish shoqërore/ekonomike si botime, shtypshkronja dhe qëllime qiradhënie. Ato mund të mbledhin edhe tarifën e anëtarësimit nga anëtarët e partisë. Një parti politike mund të përdorë të ardhurat e përfituara nga këto veprimtari për financimin e fushatës zgjedhore. Çdo zë i financimit nga burime vetjake të partisë politike/subjektit zgjedhor duhet të shënohet në një zë të veçantë në këtë seksion.

Nëse nuk keni të ardhura të krijuara nga vetë partia/subjekti për fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën “Konfirmoj që nuk kemi zëra për të raportuar” në të djathtë të kuadratit që thotë “Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar – Të ardhura të krijuara nga vetë subjekti – Financime jopublike” dhe kaloni në seksionin tjetër të këtij formulari.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike

Shkronjat Nistore

2.d Të ardhura të krijuara nga vetë subjekti - Financime jopublike

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 2.d Të ardhura të krijuara nga vetë subjekti - Financime jopublike

A. Aktiviteti nga i cili keni krijuar të ardhura B. Shuma e të ardhurave C. Data në të cilën janë depozituar të ardhurat D. Kodi bankar i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat E. Numri i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat F. Të ardhura të krijuara nga: G. Emri i degës (nëse është i aplikueshëm) H. Përshkrimi

FINANCIERI

Emër Mbiemër Firmë

APROVUESI

Emër Mbiemër Firmë

Kolona Emërtimi i Informacioni që duhet dhënë
Kolonës

- A Aktiviteti nga i cili keni krijuar të ardhura Zgjidhni nga lista që hapet me klikim llojin e aktivitetit që krijon të ardhura, si p.sh. “shtypshkronjë”, “shitje botimesh”, “qiradhënie”, “interes bankar” “kuotat e anëtarësisë”, “llogaria ekzistuese e partisë” ose “tjetër”. Nëse shënimi është “tjetër”, ju lutemi jepni detaje në kolonën F.
- B Shuma e të ardhurave Jepni shumën e të ardhurave të marra.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

C	Data në të cilën janë depozituar të ardhurat	Jepni datën kur të ardhurat janë depozituar në llogarinë bankare
D	Kodi bankar i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat	Fusni kodin e llogarisë së bankës në të cilën janë depozituar të ardhurat.
E	Numri i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat	Fusni numrin e llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat.
F	Të ardhura të krijuara nga:	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim nga kush është krijuar kjo e ardhur, si “Selia (selia e partisë)”, “dega” (çdo strukturë nën-kombëtare e partisë)
G	Emri i degës (nëse është i aplikueshëm)	Nëse të ardhurat janë marrë nga një degë e partisë, jepni emrin këtu. Nëse e ardhura është marrë nga Selia e partisë, lëreni bosh.
H	Përshkrimi	Jepni detaje mbi të ardhurat nga burime vetjake të subjektit

Shembull:

Partia Politike/subjekti zgjedhor A krijon të ardhura nga dhënia me qira e zyrave të saj për aktivitete të veçanta. Dega e partisë/subjektit në një qytet të caktuar boton fletëpalosje të programit të partisë/subjektit, që shiten në takimet e partisë/subjektit të organizuara në të gjithë vendin. Gjatë fushatës, të ardhurat nga këto burime i dhurohen fushatës zgjedhore. Këto të dhëna tregohen si në Tabelën 2d të modelit të raportit si më poshtë:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

2d. Të ardhura të krijuara nga vetë subjekti - Financime jopublike

1	Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 2d. Të ardhura të krijuara nga vetë subjekti - Financime jopublike							Te dhënat e mëposhtme			
2	A. Aktiviteti nga i cili keni krijuar të ardhura	B. Shuma e të ardhurave	C. Data në të cilën janë depozituar të ardhurat	D. Kodi bankar i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat	E. Numri i llogarisë në të cilën janë depozituar të ardhurat	F. Të ardhura të krijuara nga:	G. Emri i degës aplikueshëm)				
4	Dhënia me qera	ALL 12 000,00	11.4.2017	1122334455	123456789	Zyra qendrore					
5	Shitja e publikimeve	ALL 5 000,00	8.3.2017	9988776655	123456789	Dega					

Seksioni 3: Huatë dhe kreditë

Huatë dhe kreditë përbëjnë llojin e fundit të financimit që do të regjistrohet në model. Ka një seksion i cili i kushtohet kredive, që kërkon identitetin e huadhënësit dhe detajet që lidhen me kredinë ose linjën e kredisë.³⁵

Nëse nuk keni marrë hua apo kredi për fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën “Konfirmoj që nuk kemi zëra për të raportuar” në të djathtë të kuadrantit që thotë “Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar – Huatë dhe kreditë e tjera” dhe kaloni në seksionin tjetër të këtij formulari.

 REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike _____ Shënime të Nivros _____

3. Huatë dhe Kreditë

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 3. Huatë dhe Kreditë

Terminat											
A. Emri i Huadhënësit	B. Statusi i huadhënësit	C. Adresa e huadhënësit (numri 1)	D. Adresa e huadhënësit (postei 2)	E. Kodi postar i huadhënësit	F. Numri i identifikimit i huadhënësit	G. Numri i referencës së huadhënësit	H. Shuma e huadhënësit i inoçial	I. Data e fillimit të huadhënësit	J. Numri i interesit	K. Data e afatit të huadhënësit	L. Vlerësimi i oçhur
FINANCIERI						APROVUESI					
Emri i Huadhënësit _____						Emri i Huadhënësit _____					

³⁵Një linjë kredie është një shumë e rënë dakord kredie e disponueshme që klienti i bankës mund ta tërheqë në çdo kohë. Për shembull, mund të jetë një formë linjë kredie (overdraft) i ose një llogari e karte krediti, etj.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Kolona	Emërtimi i Kolonës	Informacioni që duhet dhënë
A	Emri i huadhënësit	Jepni emrin e plotë të huadhënësit
B	Statusi i huadhënësit	Evidentoni statusin e huadhënësit – menuja që hapet me klikim do t’ju lejojë të zgjidhni person fizik ose juridik
C	Adresa huadhënësit, rreshti 1	Jepni emrin e rrugës dhe numrin ose informacionet e tjera të huadhënësit (adresa e banesës për persona fizikë, adresa e zyrës për persona juridikë)
D	Adresa huadhënësit, rreshti 2	Jepni detaje shtesë të adresës së huadhënësit.
E	Kodi postar i huadhënësit	Jepni kodin postar të huadhënësit
F	Numri i identifikimit i huadhënësit	Jepni numrin e identifikimit të personit fizik ose juridik që ka dhënë huanë ose ka hapur linjën e kredisë.
G	Numri i referencës së huasë/kredisë	Jepni numrin e referencës të dhënë nga huadhënësi për huanë apo linjën e kredisë përkatëse
H	Shuma e huasë/Limiti i kredisë	Jepni vlerën e huasë ose linjës së kredisë
I	Data e fillimit të huasë/kredisë	Jepni datën e fillimit të huasë ose kredisë
J	Norma e interesit	Jepni normën e interesit që është rënë dakord për huanë ose linjën e kredisë
K	Data e shlyerjes	Jepni datën kur duhet të shlyer plotësisht huaja ose linja e kredisë.
L	Kolaterali i ofruar	Zgjidhni “po” ose “jo” nga lista që hapet me klikim, nëse është ofruar kolateral ose jo.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Shembull:

SZA ka raportuar një kredi prej 75,000 lekë nga Banka më Mirë e Shqipërisë të cilën e ka marrë më 15 Mars 2021 për të mbuluar kostot e fushatës. Marrëveshja e kredisë përcakton një normë interesi prej 2.45% dhe datë shlyerje më 30 gusht 2021. Për kredinë nuk është dhënë kolateral.

3. Huatë dhe borxhet e tjera						
Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 3. Huatë dhe borxhet e tjera				Të dhënat e mëposhtme		
A. Emri i Huadhënësit	B. Adresa e huadhënësit (rreshti 1)	C. Adresa e huadhënësit (rreshti 2)	D. Kodi postar i huadhënësit	E. Numri i identifikimit i huadhënësit	F. Numri i referencës së huasë/kredisë	G. Shuma e huasë/limiti i kredisë
Banka Më e Mirë e Shqipërisë	Rr. Ismail Qemali			1000 YY11223344ZZ	54215896	ALL 75 000,00

Seksioni për Shpenzimet

Seksioni i shpenzimeve të formularit tip përbëhet nga dy pjesë. Pjesa e parë, Seksioni 4a, parashikon raportimin e shpenzimeve në bazë të faturës. Partia Politike/Subjekti zgjedhor do të regjistrojë të gjitha shpenzimet e tij këtu, duke siguruar informacion për çdo faturë të shpenzimeve. Kjo ofron një pasqyrë të detajuar të të gjitha shpenzimeve të fushatës të kryera nga partia politike/subjekti zgjedhor.

Seksioni 6 (Shpenzimet për mitingjet), ka një qëllim më të fokusuar raportimi. Kjo pjesë kërkon që partia politike/subjekti zgjedhor të japë informacion financiar rreth mitingjeve të fushatës, sipas vlerës së shpenzuar për çdo miting. Të gjitha shpenzimet që lidhen me mitingun e caktuar duhet të jepen. Kjo siguron një pasqyrë se sa mund të kushtojë një aktivitet i tillë.

Vetëm shifrat në Seksionin 4 agregohen automatikisht për të nxjerrë shumën totale të shpenzuar nga partia politike/subjekti zgjedhor gjatë fushatës, prandaj në seksionin 6 nuk do të ketë llogaritje të dyfishtë të shpenzimeve.

Të gjitha shpenzimet e kryera në monedhë të huaj duhet të raportohen me kundërvlerën e barabartë në monedhën vendase Lek, në bazë të vlerës sipas kursit të këmbimit në ditën që është bërë konvertimi. Për shembull ju mund të përdorni kursin e këmbimit të bankës tuaj për të reflektuar konvertimin. Për këtë qëllim ju duhet të mbani kopje të faturave që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutor me kursin e caktuar.

Shpenzimet ndahen në kategori të veçanta:

Mitingje/tubime dhe aktivitete fushate

Tubimet dhe aktivitetet e fushatës përfshijnë mitingjet në ajër të pastër, mbledhje apo takime dhe aktivitete të tjera jashtë dhe brenda. Kostot e zakonshme të lidhura me to janë qiramarrja e ambientit, tarifat për argëtimin, qiramarrja e sistemit të audio/ dritat, materialet specifike të printuara dhe ushqim e pije freskuese. Siç theksohet në Seksionin 6, partitë politike duhet të japin informacion shtesë në lidhje me mitingje të mëdha të fushatës/ për secilin miting.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Materiale promociionale

Kostot e materialeve promociionale lidhen me përgatitjen dhe prodhimin e materialeve për promovimin e fushatës së partisë politike/subjektit zgjedhor. Përfshin kosto për hartimin e mesazheve të fushatës si dhe të gjitha shpenzimet për prodhimin e artikujve si bluza dhe artikuj të tjerë promociionale të fushatës.

Media

Shpenzimet për media përfshijnë koston e prodhimit të spoteve televizive dhe radiofonike. Komunikimet në linjë/online mund të përfshihen nën zërin e medias. Shpenzimet për median përfshijnë gjithashtu koston për blerjen e kohës së transmetimit. Shpenzimet për median përbëjnë një pjesë të konsiderueshme të kostove të fushatës zgjedhore dhe duhet të jenë të dokumentuara plotësisht, përfshirë informacionin lidhur me datat, kohën dhe kohëzgjatjen e saktë të të gjitha transmetimeve në media.

Mediat sociale

Shpenzimet e mediave sociale do të përfshijnë shpenzimet e bëra për reklamim në platformat e mediave sociale si Facebook, Twitter, etj.

Sondazhe

Në këtë kategori, subjektet zgjedhore zakonisht përfshijnë koston e hartimit, zbatimit dhe analizimit të rezultateve të sondazheve dhe anketimit të opinionit.

Botime/publikime

Këto shpenzime lidhen me koston e hasura për qiramarrjen e hapësirave të reklamave dhe prodhimin e fletëpalosjeve dhe materialeve të tjera propagandistike të fushatës.

Transporti

Kostot e transportit përfshijnë koston e blerjes, qiramarrjes dhe përdorimit të autobusëve, veturave dhe mjeteve të tjera të transportit.

Konsulenca

Këtu do të përfshihen koston e shërbimeve të konsulencës për zhvillimin e strategjisë së fushatës dhe mesazheve, apo shërbime të tjera profesionale.

Reklamime në natyrë

Kjo kategori do të përfshijë koston e të gjitha aktiviteteve të zhvilluara jashtë në natyrë, përfshirë këtu koston për billborde, dritat dhe forma të tjera të aktiviteteve jashtë në natyrë. Gjithsesi, në bazë të ndryshimeve

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

në Kodin Zgjedhor, është e ndaluar vendosja e materialeve propagandistike statike në një distancë më të madhe se pesë metra nga zyrat elektorale të partisë politike/subjektit zgjedhor.

Shpenzime për zyra zgjedhore

Kjo kategori do të përfshijë të gjitha shpenzimet për zyrat zgjedhore të bëra nga partia/subjekti juaj. Përveç koston së qerasë, këtu ju duhet të raportoni edhe për kosto të tjera nëse do të keni, si p.sh. për ujë dhe drita të zyrave zgjedhore. Kur të përzgjidhni këtë kategori, sigurohuni që tek kolona "I" të jepni një përshkrim se cilin shpenzim po raportoni dhe gjithashtu tek kolona "L" bashkinë ku ka qenë kjo zyrë zgjedhore për të cilën keni raportuar këtë shpenzim.

Shpenzime administrative

Kjo kategori përfshin pagesat për shërbimet profesionale si ato juridike, kontabilitetit ose të tjera. Gjithashtu mbulon kostot për kancelari shtesë si kompjutera, telefona dhe paga personeli.

Udhëzimet e mëposhtme duhet të ndiqen për të lehtësuar raportimin e shpenzimeve:

- Caktojini çdo faturë një numër unik identifikimi dhe shkruajeni atë në faturë (p.sh. 0001, 0002, 0003 etj.). Regjistroni shpenzimet në model duke përdorur referencën në faturë. Modeli i ndan shpenzimet në një sërë kategorish të veçanta. Nëse një faturë përfshin shpenzime që lidhen me kategori të ndryshme, vendosni kostot përkatëse në kategoritë e duhura.
- Informacione të ngjashme nevojiten për shumicën e kategorive, si p.sh. numrin e faturës, informacionin e shitësit, datën e faturës, vlerën, përshkrimin, datën e pagesës.
 1. Për mitingje/tubime dhe aktivitete fushate, modeli kërkon gjithashtu edhe vendndodhjen, ambientin dhe datën e aktivitetit. Lutemi t'i referoheni Seksionit 6 më poshtë.
 2. Për shpenzimet për media, modeli ofron një menu që hapet me klikim me alternativa për të identifikuar llojin e medias të përfshirë dhe një hapësirë për një përshkrim më të plotë.
- Ndërmjet kategorive të shpenzimeve të përmendura më sipër mund të ketë mbivendosje. Kjo do të thotë se në rastet kur një zë shpenzimi mund të bëjë pjesë në më shumë se një kategori, subjekti zgjedhor duhet të gjykojë vetë se në cilën kategori mund të futet ai zë shpenzimi. Praktika e mirë rekomandon caktimin e kostove në kategoritë ku shkojnë më natyrshëm. Për shembull, shpenzimet për marrjen me qira të një mjete për transportimin e kandidatëve në një tubim duhet të futet në kategorinë e transportit; tullumbacet duhet të përfshihen në kategorinë e reklamave edhe nëse ato përdoren gjatë një aktiviteti fushate.

Seksioni 4: Shpenzimet e kryera nga partia

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike: Shkronjat Historike:

4. Shpenzimet e partisë

Ju llojten informimi nëse nuk keni qenë për të raportuar 4. Shpenzimet e partisë

										Shpenzimet e zyrës elektorale	Mitingjet e fushatës			Media	Materialet promocoionale/Meclia Sociale/Sondazhet/Publikime dhe reklama/Transport/Reklamime në natyrë/Koncerte		
A. Kategoritë e shpenzimeve	B. Shitësi/furnizuesi	C. Nr identifikimi ID të faturës	D. Data e faturës	E. Data e pagesës	F. Shuma e paguar	G. Shuma e papaguar (nëse ka)	H. Metoda e kryerjes së pagesës	I. Shpjegimi	J. Shpenzimi kryer nga	K. Dega e partisë	L. Spas bashkëve	M. Vendi i mëtregut	N. Ambienti	O. Data e mëtregut	P. Lloji i medias	R. Periçdri	S. Periçdri

FINANCIERI
Emri i Mëmbrit Financ

APROVUESI
Emri i Mëmbrit Financ

Kolona	Emërtimi Kolonës	Informacioni që duhet dhënë
A	Kategori a e shpenzimeve	Nga lista që hapet me klikim, zgjidhni kategorinë ku futet shpenzimi
B	Shitësi/furnizuesi	Jepni emrin e shitësit ose furnizuesit
C	Numrin ID të faturës	Jepni numrin e ID të dhënë në faturë
D	Data e faturës	Jepni datën në faturë
E	Data e pagesës	Jepni datën kur është paguar fatura
F	Shuma e paguar	Jepni shumën që është paguar
G	Shuma e papaguar (nëse ka)	Nëse ka, jepni shumën e faturës që nuk është paguar akoma
H	Metoda e kryerjes së pagesës	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim mënyrën e kryerjes së pagesës si “para në dorë/cash”, “çek”, “transfertë bankare”, ose “kartë krediti”
I	Shpjegimi	Jepni detaje se me çfarë lidhen shpenzimet

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

J	Shpenzimi i kryer nga:	Përzgjidhni nga menuja se nga kush është kryer shpenzimi, si p.sh. Selia qendrore, dega/ qarku (apo ndonjë njësi e saj).
K	Dega e partisë	Nëse shpenzimi është bërë nga ndonjë degë e partisë, vendosni emrin. Nëse shpenzimi është kryer nga selia qendrore ose kandidati lëreni bosh.
O	Shpenzimet e zyrës zgjedhore sipas bashkive	Përzgjidhni nga menuja bashkinë përkatës.

Plotësoni M-N-O vetëm nëse shpenzimi lidhet me tubimet e fushatës

M	Vendi i mitingut	Jepni informacione mbi vendndodhjen (p.sh. qytetin ose bashkinë) ku është mbajtur tubimi/mitingu që lidhet me shpenzimet
N	Ambienti	Jepni informacion mbi vendin ose ambientin e saktë ku është zhvilluar tubimi/mitingu me të cilin lidhet shpenzimi
O	Data e mitingut	Jepni datën kur është mbajtur tubimi me të cilin është lidhur shpenzimi

Plotësoni P-R vetëm nëse shpenzimi lidhet me median

P	Lloji i medias	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim llojin e medias në fjalë, "TV", "radio", "shtyp", ose "internet".
R	Përshkrimi	Jepni detaje për shpenzimin

Plotësoni S vetëm nëse shpenzimet lidhen me Materialet Promocionale / Mediat sociale/Sondazhet apo Anketimet e Opinioneve Publik/Reklama dhe Botime/Transport

S	Përshkrimi	Jepni një përshkrim të shpenzimit

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Seksioni 5a: Të ardhurat dhe shpenzimet e kandidatëve për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore

Ky seksion kërkon që partitë politike/subjekti zgjedhor të japin të ardhurat totale dhe shpenzimet totale të raportuara nga kandidatët përmes formatit të raportimit të miratuar nga KQZ-ja. Shifrat duhet të futen manualisht nga kryefinancieri për secilën bashki. Modeli Excel automatikisht do të llogarisë të dhënat të cilat pastaj do të popullohen në seksionin përmbledhës financiar të tab 1. Të ardhurat e raportuara nga kandidatët do të shtohen automatikisht te shuma totale e të ardhurave. Shpenzimet e raportuara nga kandidatët do të shtohen automatikisht tek shpenzimet totale të kryera nga partia.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike

Shkronjat Nistore

5.a Raportet e kandidatëve për Kryetarë të Qeverisjes Vendore

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 5.a Raportet e kandidatëve për Kryetarë të Qeverisjes Vendore

A. Bashkia
B. Të ardhurat totale të kandidatëve për Kryetarë sipas secilës njësi të qeverisjes vendore
C. Shpenzimet totale të kandidatëve për Kryetarë sipas secilës njësi të qeverisjes vendore

Belsh
Berat
Bulqizë
Cërrik
Delvinë
Devoll
Dibër
Divjakë
Dropull
Durrës
Elbasan
Fier
Finiq
Fushë Arrëz
Gjirokastër
Gramsh
Has
Himarë
Kamëz
Kavajë
Këlcyrë
Klos
Kolonjë
Konispol
Korçë
Krujë
Kuçovë
Kukës
Kurbín
Lezhë
Libohovë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Seksioni 5b: Të ardhurat dhe shpenzimet e kandidatëve të listave shumëmemërore

Ky seksion kërkon që partitë politike/subjektet zgjedhore të japin të ardhurat totale dhe shpenzimet totale të raportuara nga kandidatët përmes formatit të raportimit të miratuar nga KQZ-ja. Shifrat duhet të futen manualisht nga kryefinancieri për secilën bashki. Modeli Excel automatikisht do të llogarisë të dhënat të cilat pastaj do të popullohen në seksionin përmbledhës financiar të tab 1. Të ardhurat e raportuara nga kandidatët do të shtohen automatikisht te shuma totale e të ardhurave. Shpenzimet e raportuara nga kandidatët do të shtohen në automatikisht tek shpenzimet totale të kryera nga partia/subjekti.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike

Shkronjat Nistore

5.b Raportet e kandidatëve të listave shumëmemërore për njësitë e qeverisjes vendore

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 5.b Raportet e kandidatëve të listave shumëmemërore për njësitë e qeverisjes vendore

A. Bashkia	B. Të ardhurat totale të kandidatëve të listave shumëmemërore sipas secilës njësi të qeverisjes vendore	C. Shpenzimet totale të kandidatëve të listave shumëmemërore sipas secilës njësi të qeverisjes vendore
------------	---	--

Belsh
 Berat
 Bulqizë
 Cërrik
 Delvinë
 Devoll
 Dibër
 Divjakë
 Dropull
 Durrës
 Elbasan
 Fier
 Finiq
 Fushë Arrëz
 Gjirokastër
 Gramsh
 Has
 Himarë
 Kamëz
 Kavajë
 Këlcyrë
 Klos
 Kolonjë
 Konispol
 Korçë
 Krujë
 Kuçovë
 Kukës
 Kurbín
 Lezhë
 Libohovë
 Librazhd
 Lushnjë
 Malësi e Madhe
 Malin

Seksioni 6: Shpenzimet për mitingje në fushatë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Kjo pjesë kërkon që subjektet zgjedhore të japin me detaje shpenzimet që lidhen me një tubim/miting të veçantë apo aktivitet tjetër të fushatës. Siç theksohet më lart, këto shpenzime do të raportohen të shoqëruara me faturë, sipas Seksionit 4.

Çdo miting i fushatës, ku marrin pjesë 5,000 pjesëmarrës ose më shumë, duhet të regjistrohet në një rresht në seksionin 6. Në rast se për një miting të caktuar, ju nuk jeni të sigurt nëse kanë marrë pjesë 5,000 veta apo jo, atëherë ju duhet ta konsideroni dhe ta raportoni këtë miting njësoj sikur numri i pjesëmarrësve të ishte 5000 apo më tepër. Nëse më shumë se një faturë lidhet me të njëjtin miting dhe me të njëjtën kategori shpenzimi, vlera e përgjithshme e këtyre faturave duhet të regjistrohet në kolonën C. Nëse një faturë lidhet me më shumë se një nga kategoritë e mëposhtme, shpenzimet duhet të ndahen sipas kategorive për të reflektuar koston që i takon secilës kategori.

Shpenzimet për mitingjet e mëdha duhet të regjistrohen në kategoritë e mëposhtme:

Shpenzime për vendin/ambientin: Këto janë shpenzimet që lidhen me sigurimin dhe përdorimin e hapësirës për mitingun. Këtu mund të përfshihet për shembull një tarifë për marrjen me qira të hapësirës dhe shpenzimet për rrethimin, masat e sigurisë dhe tarifa e pastrimit.

Shpenzime për zbavitje/argëtim: Në këtë kategori përfshihen shpenzime si tarifatat për folës, këngëtarë/muzikantë, etj.

Shpenzime për pajisje: Këto janë shpenzimet kryera për rregullimin e vendit për ta bërë të përshtatshëm për mitingun e fushatës, dhe këtu përfshihen tarifatat për marrjen me qira të një skene, karrigeve dhe sistemit audio-vizuale, si dhe kostot për operimin e pajisjeve.

Shpenzime për pijet freskuese: Në këtë kategori përfshihen shpenzime si për ushqimin dhe pijet e ofruara në këtë aktivitet.

Shpenzime për reklama/promocion: Kjo kategori përfshin kostot e promovimit të ngjarjes, si dhe kostot e materialeve vizuale dhe materialeve të tjera promovuese të krijuara për ngjarjen.

Shpenzime për transport: Shpenzimet kryera për transportimin e pajisjeve tek vendi dhe të njerëzve që marrin pjesë në miting do të raportohen si shpenzime transporti.

Shpenzime administrative: Shpenzimet që lidhen me telefoninë, mesazhet tekst dhe materialet e përdorura nga vullnetarët do të përfshihen në këtë kategori.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike

Shkronjat Nistore

6. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 6. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)

A. Mitingjet e fushatës

B. Kategoritë e shpenzimeve për mitingje

C. Kostoja

FINANCIERI

Emër Mbiemër Firmë

APROVUESI

Emër Mbiemër Firmë

Kolona	Emërtimi i Kolonës	Informacioni që duhet dhënë
A	Mitingjet e fushatës	Përzgjidh nga menuja mitingun/tubimin e caktuar
B	Kategoritë e shpenzimeve për mitingje	Përzgjidh nga menuja kategorinë e shpenzimit
C	Kostoja	Vendos kostot për secilën kategori të shpenzimeve

Shembull: Miting fushate në kryeqytet

Partia politike/Subjekti zgjedhor A (SZA) ka organizuar një miting të madh në Tiranë për rreth 10,000 mbështetës për hapjen e fushatës së tij. Shpenzimet janë:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Marrja me qira e fushës sportive ku është mbajtur mitingu / 100,000 lekë
 Marrja me qira e skenës, montimi dhe çmontimi/ 135,000 lekë
 Skenografia dhe skenari- projektimi 270,000 Lekë
 Skenografia dhe skenari- montimi/ çmontimi - 70,000 lekë
 Marrja me qira e pajisjeve audio dhe video 135,000 lekë
 Marrja me qira e gardhit 13,500 lekë
 Siguria, 50 vullnetarë, 50 nëpunës të një agjencie profesioniste 135,000 lekë (përfshirë 30% zbritje të ofruar nga Shoqëria e Sigurisë)
 Protokoll – 50 vullnetarë, zburime reklamuese (bluza, kapele, byzylykë)/ 70,000 lekë
 Fletëpalosje: projektimi, fotografia, shtypja, kopje, printimi 100,000 artikuj / 700,000 lekë
 Flamuj: 2000 artikuj, 70,000 Lekë
 Spot video: kopjimi, regjistrimi, prodhimi në 3 versione / 1,100,000 lekë
 Tribuna/ stenda për vullnetarët, për shpërndarjen e materialeve promovuese- projektimi dhe prodhimi i stendës 30 artikuj / 200,000 Lekë
 Fushata dixhitale /në linjë - FB 27,000 lekë në ditë/10 ditë, TV 7,000 Lekë në ditë/ 10 ditë, projektimi dixhital 70,000 lekë
 Kosto telefonie + sms – për të marrë në telefon anëtarë, aktivistë dhe vullnetarë, gazetarë, komunikim pa kufi, dërgimi i 100000 sms – 270,000 lekë;
 Tarifa e folësve 20,000 lekë
 Pijet freskuese 13,500 lekë
 Stenda- në të gjitha bashkitë një javë para mitingut të kryeqytetit, çdo ditë 61 x 5 vullnetarë - 305 vullnetarë në ditë (çmimi i komunikimit me vullnetarët dhe trajnimi i tyre - 150,000 lekë;
 Materialet promovuese- kapele, kapëse, këmisha, byzylykë - 250,000 lekë;
 Marrja me qira e autobusit (50 autobusë) për të sjellë aktivistët / përkrasit nga qytete të tjera - 1,350,000 lekë;
 Pastrim vendi pas mitingut – shoqëri pastrimi 70,000 lekë

Këto do të regjistrohen në kategoritë e mëposhtme:

Shpenzimet për vendin/ambientin:

Marrja me qira e fushës sportive ku është mbajtur mitingu / 100,000 lekë
 Marrja e gardhit 13,500 lekë
 Siguria, 50 vullnetarë, 50 nëpunës të një agjencie profesioniste 135,000 lekë (përfshirë 30% zbritje të ofruar nga Shoqëria e Sigurisë)
 Pastrim vendi pas mitingut – shoqëri pastrimi 70,000 lekë

Shpenzimet për zbavitje/argëtim

Tarifa e folësve 20,000 lekë

Shpenzime për pajisje:

Marrja me qira e skenës, montimi dhe çmontimi/ 135000 lekë
 Marrja me qira e pajisjeve audio dhe video / 135000 lekë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Tribuna/ stenda për vullnetarët, për shpërndarjen e materialeve promovuese- projektimi dhe prodhimi i stendës 30 artikuj/ 200,000 lekë

Shpenzimet për pijet freskuese:

Pijet freskuese 13,500 lekë

Shpenzime për reklama/promocion:

Skenografia dhe skenari- projektimi 270,000 lekë

Skenografia dhe skenari- montimi/ çmontimi - 70 000 lekë

Fletëpalosje: projektimi, fotografia, shtypja, kopje, printimi 100,000 artikuj / 700,000 lekë

Flamuj: 2000 artikuj, 70,000 lekë

Spot video: kopjimi, regjistrimi, prodhimi në 3 versione / 1,100,000 lekë

Fushata dixhitale /në linjë - FB 27,000 lekë në ditë/10 ditë, TV 7,000 lekë në ditë/ 10 ditë, projektimi dixhital 70,000 lekë

Stenda- në të gjitha bashkitë një javë para mitingut të kryeqytetit, çdo ditë 61 x 5 vullnetarë - 305 vullnetarë në ditë (çmimi i komunikimit me vullnetarët dhe trajnimi i tyre - 150,000 lekë;

Materialet promovuese - kapele, kapëse, këmisha, byzylykë - 250,000 lekë;

Shpenzime për transport:

Marrja me qira e autobusit (50 autobusë) për të sjellë aktivistët / përkrahësit nga qytete të tjera - 1,350,000 Lekë;

Shpenzime administrative:

Protokolli – 50 vullnetarë, zburime reklamuese (bluza, kapele, byzylykë)/ 70,000 lekë;

Kosto telefonie + sms – për të marrë në telefon anëtarë, aktivistë dhe vullnetarë, gazetarë, komunikim pa kufi, dërgimi i 100000 sms – 270,000 lekë.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

**“UDHËZUES PËR MËNYRËN E RAPORTIMIT FINANCIAR PËR KANDIDATËT E LISTAVE SHUMEMËRORE PËR
FUSHATËN ZGJEDHORE PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE”**

HYRJJE

Partitë politike dhe koalicionet që paraqesin listat e kandidatëve për zgjedhjet e organeve të qeverisjes vendore ("partitë") i nënshtrohen një kuadri detyrimesh në fushën e financimit të fushatës zgjedhore. Kandidatët e emëruar nga partitë politike ose koalicionet ("kandidatët"), qoftë kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore ashtu edhe kandidatët e listave shumemërore, iu nënshtrohen kërkesave të njëjta, për shembull ndalimet për të pranuar donacione nga burime të caktuara, ose për forma të caktuara të fushatës. Për më tepër, në bazë të ligjit, donacionet për kandidatët dhe shpenzimet nga kandidatët llogariten si dhurime për dhe shpenzime nga partitë, dhe duhet të përfshihen në raportin financiar të fushatës zgjedhore të partive/koalicioneve.

Kandidatët e listave shumemërore për zgjedhjet të organeve të qeverisjes vendore duhet të regjistrojnë, dokumentojnë dhe raportojnë financimin e fushatës së tyre duke përdorur një formular tip raportimi të miratuar nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (KQZ). Ky udhëzues ka për qëllim të shpjegojë aspektet kryesore të kornizës ligjore dhe të ndihmojë kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore që të përmbushin detyrimet e raportimit të financimit të fushatës zgjedhore.

Ky udhëzues është i ndarë në dy seksione. Seksioni i parë paraqet një përmbledhje të bazës ligjore dhe kërkesave që rregullojnë financimin e fushatave zgjedhore për kandidatët e listave shumemërore¹, ndërsa seksioni i dytë jep udhëzime për plotësimin e formularit tip të raportimit të financimit të fushatës zgjedhore për kandidatët.

Nëse keni pyetje apo ju duhet informacion i mëtejshëm, ju lutemi kontaktoni:

Drejtoria e Subjekteve Zgjedhore, Mbikëqyrjes, Financimit dhe Monitorimit
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Rr. Ibrahim Rugova, Nr. 4
Tiranë, Shqipëri
Email: raportimifinanciar@kqz.gov.al

¹ KQZ gjithashtu ka nxjerrë një udhëzues tjetër që detajon mënyrën e raportimit të partive politike në lidhje me financimin e fushatës zgjedhore. Asnjë udhëzues nuk mund të jetë aq gjithëpërfshirës apo të zëvendësojë ligjin, prandaj përdoruesit inkurajohen që të konsultohen me Kodin Zgjedhor dhe aktet nënligjore të miratuara nga KQZ-ja dhe Ligjin për Partitë Politike.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

I. Përmbledhje e bazës ligjore mbi detyrimin për raportim financiar të kandidatëve të listave shumëmemërore të zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore.

Pse është rregulluar raportimi për financimin e fushatës zgjedhore të kandidatëve të listave shumëmemërore?

Kodi Zgjedhor rregullon financimin e fushatave zgjedhore edhe të kandidatëve të listave shumëmemërore. Ligji vendos një tavan shpenzimi për parti politike mund të shpenzojë për qëllime të fushatës zgjedhore, shumë kjo e cila përfshin në mënyrë eksplicite edhe shpenzimet e kandidatëve². Po kështu, kufizimet në burimet e lejuara të dhurimeve dhe shuma maksimale e lejuar e dhurimeve vlejné edhe për dhurimet për kandidatët.

Nëse kandidatët nuk raportojné tek partia për shpenzimet e tyre, partitë politike nuk mund të kenë një pasqyrë të saktë të shpenzimeve të tyre të fushatës zgjedhore për qëllime të përmbushjes së kërkesës ligjore në lidhje me limitin e shpenzimeve për fushatë. Për më tepër, KQZ-ja është e ngarkuar me mbikëqyrjen e respektimit të tavanit të shpenzimeve të fushatës. Në mungesë të raportimit të shpenzimeve të kandidatëve nga partitë politike, KQZ-ja nuk do të ishte në gjendje të llogarisë shumën totale të shpenzimeve të kryera, gjë që do ta bënte tavanin e shpenzimeve ligjore praktikisht të pazbatueshëm.

KQZ ka miratuar një akt nënligjor për verifikimin dhe kontrollin e raporteve të financimit të fushatës. Akti nënligjor detyron kandidatët të raportojné të ardhurat dhe shpenzimet tek kryefinancieri në selinë qendrore të partisë së tyre politike apo tek kryefinancieri i partisë udhëheqëse në rastin e koalicioneve brenda 30 (tridhjetë) ditësh nga data e zgjedhjeve, në mënyrë që informacioni të integrohet në raportin financiar që partia politike/subjekti zgjedhor paraqet në KQZ.

Cilat janë burimet që lejohen për financimin e fushatës zgjedhore për kandidatët e listave shumëmemërore?

Burimet e financimit të fushatës zgjedhore për kandidatët janë:

- Dhurimet nga burime jo-publike (private);
- Financimi nga burime vetjake të kandidatit;
- Mbështetja financiare nga partia/subjekti³;
- Huatë ose kreditë⁴.

Ligji përcakton kushtet dhe kufizimet për çdo burim financimi, siç trajtohen më poshtë:

² Kodi Zgjedhor parashikon që shpenzimet e përgjithshme të bëra nga një parti politike, duke përfshirë kandidatët e saj, për një fushatë zgjedhore nuk duhet të kalojnë 3 herë shumën më të lartë që një subjekt zgjedhor ka marrë nga fondet publike.

³Ky udhëzues përdor përgjithësisht termin "subjekt zgjedhor" duke iu referuar një partie politike apo kandidatëve të propozuar nga zgjedhësit që janë regjistruar në KQZ si subjekte zgjedhore në përputhje me Kodin Zgjedhor. Neni 2, pika 20 e Kodit Zgjedhor përkufizon si subjekte zgjedhore "partitë politike, koalicionet dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, si dhe kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore". Gjithashtu neni 63 i Kodit Zgjedhor ka përcaktime për subjektet zgjedhore. Megjithatë ka raste kur i referohemi atyre si parti politike, aty ku legjislacioni e përdor këtë term."

⁴ Shiko nenin 86, pika ç, e Kodit Zgjedhor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

1. Dhurimet nga individë privatë

Për qëllime të financimit të fushatës zgjedhore, kandidatët mund të marrin fonde vetëm nga personat fizikë ose juridikë vendas⁵. Fjala “vendas” në ligj është përdorur si antonim i fjalës “i huaj”, pra ka lidhje me shtetësinë e personit dhe jo me vendbanimin e tij. Prandaj termi “person fizik vendas” përfshin edhe shtetas shqiptarë që jetojnë në një vend tjetër⁶. Kjo do të thotë që personat fizikë dhe juridikë të huaj nuk lejohen të dhurojnë për fushatën e kandidatit.

Përveç kësaj, ndalohet dhënia e fondeve nga një person *juridik* vendas nëse personi juridik apo çdo aksionar i tij:

- Ka përfituar fonde publike, kontrata, apo koncesione gjatë 3 (tre) viteve të fundit, të cilat tejkalojnë 10 milionë lekë;
- Ushtron veprimtari në fushën e medias;
- Ka qenë partner me fonde publike në projekte të ndryshme; ose
- Ka një detyrim financiar kundrejt shtetit ose ndaj çdo institucioni publik.⁷

Përveç ndalimit si më sipër, edhe ato persona fizike apo juridike që nuk kanë përfituar fonde publike, kontrata apo koncesione gjatë 3 (tre) viteve të fundit para zgjedhjeve, por që financojnë partinë politike/subjektet zgjedhore⁸ në fushatë apo kandidatët e tyre, nuk do të mund të përfitojnë për periudhën deri 3 (tre) vite pas zgjedhjeve kontrata publike, kontrata të partneritetit publik privat ose në çdo mënyrë tjetër fonde me vlerën totale që tejkalon shumën 10 milionë lekë.

Shuma totale që mund të kontribuojë çdo donator është e kufizuar në 1 milion lekë (qoftë në para ose në vlerën ekuivalente të një donacioni në natyrë). Çdo dhurim mbi 1 milion lekë është i paligjshëm⁹. Është e rëndësishme të theksohet se kufiri prej 1 milion lekë është shuma totale që një parti/subjekt mund të marrë nga një donator i vetëm qoftë drejtpërdrejt ose qoftë nëpërmjet kandidatëve të saj.

Çdo dhurim monetar mbi 50,000 lekë duhet të derdhet në një llogari të posaçme bankare të hapur për këtë qëllim. Nëse kandidatët nuk kanë hapur llogarinë e posaçme në momentin e regjistrimit, atëherë, nga momenti i hapjes së llogarisë së posaçme për pranimin e dhurimeve, por jo më vonë se 10 (dhjetë) ditë nga data e zgjedhjeve, duhet ta deklarojnë atë menjëherë në KQZ. Çdo donacion më i vogël që dërgohet me transfertë bankare, qoftë edhe më i vogël se 50,000 lekë, duhet gjithashtu të dërgohet në llogarinë bankare të posaçme.

1. Financimi nga burime vetjake të kandidatit

Detyrimet e kandidatit, për vetëfinancimin e fushatës së tij, do të zbatohen të njëjtat me ato referuar nenit 92/1 pika 2 e ligjit 10019, datë 29.12.2008, “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

⁵ Person juridik’ është termi i përdorur nga ligji i cili nënkupton subjektet juridike.

⁶ Shiko nenin 92/1, pika 1 e Kodit Zgjedhor

⁷ Shiko nenin 92/1, pika 3 ç e Kodit Zgjedhor

⁸ Këtu e më poshtë termi “Subjekt zgjedhor” janë partitë politike kur konkurojnë më vete apo si pjesë e një koalicioni përfshirë kandidatët e tyre dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit. referuar nenit 1 germa “a” e vendimit nr.15, datë 07.04.2023, i Komisionit Rregullator.

⁹ Shiko nenin 92/1, pika 2 e Kodit Zgjedhor

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

2. Mbështetja financiare nga partia/subjekti

Disa kandidatë mund të marrin ose mbështetje financiare ose mbështetje të një natyre tjetër nga partia e tyre politike/subjekti zgjedhor. Meqenëse kjo mbështetje jepet nga partia politike/subjekti zgjedhor dhe nuk realizohet nga vetë kandidati, atëherë ajo do të regjistrohet, dokumentohet dhe raportohet si shpenzim nga vetë partia politike/subjekti zgjedhor. Si rrjedhojë, kandidatët nuk e kanë për detyrë të raportojnë mbështetjen financiare apo në natyrë nga partia e tyre politike/subjekti zgjedhor, as si donacion, as si shpenzim, në raportin që do të dorëzojnë pranë partisë/subjektit.

3. Huatë dhe kreditë

Kreditë janë një formë tjetër e burimit të ligjshëm të financimit për fushatën e kandidatit. Kushtet e kontratës së kredisë do t'i nënshtrohen auditimit si çdo burim tjetër financimi për fushatën zgjedhore dhe shuma e marrë për qëllime të fushatës zgjedhore nëpërmjet kredisë do të llogaritet përkundrejt tavanit të lejueshëm të donacioneve në fushatë. Kandidati do të duhet të sigurojë dokumentacionin mbështetës për secilën hua, përfshirë këstet e pagimit.

4. Rregullat e tjera që rregullojnë donacionet

Ka rregulla të tjera që rregullojnë financimin privat të fushatave zgjedhore:

- Çdo dhurues duhet të nënshkruajë një deklaratë, të miratuar nga Komisioni Rregullator i KQZ-së, duke pohuar se nuk aplikohet asnjë nga kushtet e përjashtimit të dhuruesit nga dhurimi¹⁰.

Donacionet nga donatorët anonimë janë të ndaluara¹¹.

Të gjitha donacionet mbi 50,000 lekë duhet të dhurohen përmes një llogarie të posaçme bankare të deklaruar në KQZ¹².

Emri i personave që dhurojnë shuma më të mëdha se 50,000 lekë, si dhe vlera përkatëse bëhet publik bashkë me raportin e subjektit zgjedhor¹³.

SHËNIM I RËNDËSISHËM

- Përdorimi i burimeve dhe asetëve shtetërore përveçse atyre të lejuara shprehimisht me ligj për të mbështetur partitë politike/subjektet zgjedhore, kandidatët, ose koalicionet në zgjedhje nuk është i lejuar. Ligji gjithashtu ndalon zhvillimin e fushatës zgjedhore në ambiente të institucioneve publike.¹⁴ Kjo do të thotë se është i ndaluar përdorimi i burimeve të autoriteteve apo institucioneve shtetërore për qëllime të fushatës zgjedhore, duke përfshirë:

- Asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, si automjetet apo ndërtesat;

¹⁰ Shiko nenin 92/2, pika 1 e Kodit Zgjedhor

¹¹ Shiko nenin 23/1, pika 3 Ligjit për Partitë Politike

¹² Shiko nenin 9/2, pika 3 e Kodit Zgjedhor

¹³ Shiko nenin 92/6, pika 1 dhe 4 e Kodit Zgjedhor

¹⁴ Shiko nenet 3 pika 7 dhe neni 78 pika 6 e Kodit Zgjedhor.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

- Burimet njerëzore (punonjësit).

Shembull i përdorimit të paligjshëm të burimeve shtetërore:

Zhvillimi i fushatës në ambiente të institucioneve publike.

Përdorimi i automjeteve të institucioneve publike për—transportimin e mbështetësve të partisë/subjektit në një aktivitet fushate.

Përdorimi i detyruar në fushatë zgjedhore i administratës së institucionit brenda orarit të punës për qëllime zgjedhore.

Përdorimi i nxënësve të sistemit shkollor parauniversitar në fushatë zgjedhor gjatë orëve të mësimit.

Premtimi ose ofrimi i përfitimeve për punonjësit e administratës publike ose studentët për të marrë pjesë në aktivitete të lidhura me fushatën zgjedhore jashtë orëve të punës/mësimit ose ushtrimi i presionit ndaj tyre për këtë qëllim.

Përfshirja e logove të partive politike/subjektet zgjedhore në faqet e internetit të institucioneve publike.

Përdorimi i faqeve të internetit / portaleve të institucioneve publike për të promovuar fushatën e një partie politike/subjekti zgjedhor;

Dhënia ose shpërndarja e përfitimeve për kategori të caktuara të popullsisë (p.sh. rritja e pagave, pensioneve etj.)

Marrja në punë, shkarkimi apo transferimi në detyrë i punonjësve në institucionet publike gjatë periudhës së fushatës zgjedhore, përveç në rrethana specifike.

Çfarë është një dhurim në natyrë?

Disa mbështetës të partisë politike apo kandidatit/eve të tij mund të bëjnë dhurim monetar, për shembull duke transferuar para në llogarinë bankare ose duke i ofruar para fizike (apo siç njihet ndryshe “cash”) partisë politike apo kandidatit/eve të tij. Përkrahës të tjerë mund t'i ofrojnë partisë politike/ subjektit zgjedhor apo kandidatit/eve të tij mallra ose shërbime falas ose me një çmim më të ulët, të cilat quhen ndryshe dhurime në natyrë. Në rast se malli apo shërbimi është ofruar me çmim më të ulët nga çmimi real, atëherë diferenca ndërmjet shumës që një parti politike/subjekt zgjedhor do të paguante me çmim tregu për mallrat apo shërbimet dhe çmimit që ka paguar realisht do të konsiderohet si dhurim në natyrë. Dhurimet, qofshin këto në para ose në natyrë, i nënshtrohen të njëjtave rregulla. Dhurimet mund të ofrohen nga dhuruesit e lejuar deri në shumën 1 milion lekë dhe bëhen publike nëse shuma e përgjithshme nga një dhurues tejkalon vlerën 50,000 lekë. Deklaratat e dhuruesve mbahen si për dhurimet në para ashtu edhe për ato në natyrë. Vlen të theksohet se tavani i dhurimit për një dhurues të vetëm përfshin shumën e të gjitha donacioneve të bëra për partinë/subjektin apo kandidatët e saj.

Si ndryshojnë dhurimet në natyrë nga puna vullnetare?

Kur dikush ofron kohën e tij/saj pa pagesë për të ndihmuar në fushatën zgjedhore (p.sh. duke shpërndarë fletushka), ky është "*aktivitet vullnetar*" dhe jo "*dhurim në natyrë*". Ai nuk do të përfshihet në raportin e financimit të fushatës zgjedhore të kandidatit. Nëse shërbimet nuk ofrohen sipas kushteve të tregut dhe as

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

në formë vullnetare, atëherë këto konsiderohen dhurime në natyrë dhe si të tilla duhet të kostohen dhe regjistrohen. Për të kuptuar më mirë dallimin ndërmjet aktivitetit vullnetar dhe dhurimit në natyrë po japim disa shembuj të tjerë:

- Vendosja në dispozicion e mjediseve tregtare për zyra zgjedhore apo për zhvillim mbledhjeje është dhurim në natyrë, ndërsa hapja e dyerve të shtëpisë për takime fushate me komunitetin është aktivitet vullnetar;
- Vendosja në dispozicion të fushatës e automjetit personal për transportin e aktivistëve është aktivitet vullnetar, kurse vendosja e mjeteve të kompanisë, e mjeteve taksi apo e autobuzëve është donacion.
- Marrja apo përdorimi i mallrave (të tilla si kompjuterat) pa pagesë ose me një vlerë të ndryshme nga tregu, do të konsiderohet gjithmonë si dhurim në natyrë dhe jo si veprimtari vullnetare.

Si të vlerësoni një dhurim në natyrë?

Kur kandidati merr një dhurim në natyrë, mund të lindin pyetje se si do të bëhet përlogaritja e vlerës që ka në para, përgjigja mund të trajtohet si më poshtë: Sa do të kishte paguar partia politike/ subjekti zgjedhor për mallrat ose shërbimet nëse do t'i kishte blerë me çmimin e tregut? Vlera e dhurimit në natyrë është diferenca ndërmjet vlerës së tregut me shumën e paguar (nëse ka).

(Vlera e tregut) – (Vlera e paguar) = Dhurim në natyrë

Për të bërë sa më të lehtë raportimin dhe vlerësimin e dhurimeve në natyrë, do të zbatohen rregullat e mëposhtme. Në rastin kur kandidatit i janë ofruar:

- a) mallra dhe/ose shërbime falas ato do të vlerësohen me çmimin e tregut dhe do të raportohen;
- b) mallra dhe/ose shërbime me një çmim që është të paktën 10% më i ulët se çmimi i tregut, atëherë diferenca prej 10% apo më shumë (sipas rastit) do të raportohet si donacion;
- c) edhe në rastet kur diferenca midis çmimit të tregut dhe çmimit të ofruar është më pak se 10% e vlerës por më e madhe se 50 mijë lekë, vlera duhet të raportohet si dhurim. (shihni shembullin 3 më poshtë)

Çmimi i tregut për mallra dhe shërbime do të përcaktohet me një nga metodat e mëposhtme:

Nëse është e mundur, duke iu referuar indeksit mujor të çmimeve, të publikuara nga INSTAT, në kohën kur mallrat/shërbimet janë ofruar.

Nëse furnitori operon në biznesin e ofrimit të këtyre të mallrave dhe shërbimeve, çmimi i tregut do të jetë vlera normale tregtare që aplikon furnitori për to, ose;

Partia politike/Subjekti zgjedhor llogarit çmimin e tregut mbi bazën e mesatares së çmimeve të ofruara nga tre ofrues mallrash/shërbimesh të ngjashme.

Shembull 1

Një kandidat kërkon të marrë me qira pajisje audio-vizuale për mitingun e hapjes së fushatës zgjedhore në Tiranë. Shoqëria “Shiko dhe Dëgjo” është ofruar t’i japë pajisjet për këtë organizim me një kosto prej 135,000 lekë. Normalisht, kjo shoqëri do të kërkonte 165,000 lekë për një shërbim të tillë, por administratori i shoqërisë “Shiko dhe Dëgjo” ka dëshirë të mbështesë kandidatin.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Në këtë rast, kandidati duhet të raportojë një dhurim në natyrë prej 30,000 lekë nga shoqëria “Shiko dhe Dëgjo” në raportin e tij në seksionin 2b të formularit tip. Kjo sepse shuma e zbritjes është më shumë se 10% e çmimit normal. Ky dhurim prej 30,000 lekësh llogaritet automatikisht si shpenzim nga formati tip i raportimit, rrjedhimisht do konsiderohet si një shpenzim i vetë partisë/subjektit tuaj.

Shembull 2:

Shoqëria "Karrige me Mbështetëse" i jep kandidatit 100 karrige për t'i përdorur gjatë takimeve të fushatës për një periudhë dy javore. Shoqëria normalisht do të kërkonte 75,000 lekë qira për këtë lloj shërbimi.

Në qoftë se kandidati A nuk paguan për këtë shërbim, atëherë ky dhurim në natyrë në vlerën 75,000 lekë duhet të regjistrohet. Kandidati A mund t'i referohet INSTAT-it për të parë nëse ka një çmim reference të caktuar. Nëse shoqëria “Karrige me Mbështetëse” vetëm shet karrige dhe zakonisht nuk i jep ato me qira, atëherë Kandidati duhet të marrë normën e çmimeve nga tre shoqëri që ofrojnë shërbimin e dhënies së karrigeve me qira. Mesatarja e tri ofertave do të raportohet si shuma e dhurimit në natyrë.

Shembull 3:

Mega Media është një shoqëri që operon në sektorin e reklamave. Zakonisht, kjo shoqëri merr 1,500,000 lekë për prodhimin e reklamave të fushatës zgjedhore në televizion dhe radio. Megjithatë, ajo i ofron kandidatit një zbritje prej 5% (një zbritje çmimi prej 75,000 lekë) për të prodhuar reklamat televizive dhe në radio të kandidatit, e kështu i faturon kandidatit vetëm vlerën prej 1,425,000 lekë.

Kandidati duhet të raportojë një dhurim në natyrë prej 75,000 lekë nga Mega Media në seksionin 2b të raportit të vet, sepse vlera e zbritur është më e lartë se 50,000 lekë, pavarësisht se është më pak se 10% e çmimit të tregut.

Si raportohen dhurimet në natyrë?

Dhurimet në natyrë raportohen si dhuratë për fushatën dhe njëkohësisht llogariten edhe si shpenzim i fushatës. Kufiri prej 1 milion lekë i dhurimeve nga një dhurues i vetëm përfshin edhe dhurimet në natyrë. Këto dhurime në natyrë llogariten kundrejt kufirit të lejueshëm të shpenzimeve të partisë politike/subjektit zgjedhor.

Kandidati do t'i regjistrojë dhurimet në natyrë duke plotësuar informacionin e kërkuar për raportimin e dhurimeve në natyrë në seksionin 2b të formularit tip të raportimit (dhurimet jo-publike në natyrë). Pasi të futen këto të dhëna në formularin tip në Excel ata do të përlllogariten automatikisht tek shuma totale që paraqitet në pjesën përmbledhëse financiare (Pjesa B e Tabelës 1, Përmbledhje Financiare) për shpenzimet indirekte.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Shembull 4:

Z. Luan është një mik i vjetër dhe mbështetës i madh i kandidatit që i përket partisë politike/subjektit zgjedhor A (SZA). Përveç një dhurimi që z. Luan i jep partisë/subjektit SZA, ai i jep gjithashtu kandidatit një donacion prej 60,000 lekësh. Gjatë fushatës, z. Luan shpërndan fletushka në lagjen e tij. Ai gjithashtu pajton dikë me kontratë shërbimi që të ndihmojë fushatën me kryerjen e telefonatave. Z. Luan e paguan këtë person me 20,000 lekë:

Partia/subjekti do të raportojë donacionin monetar që ka marrë nga z. Luan;

Kandidati do të duhet të përfshijë në raportin e financimit të fushatës së tij 60,000 lekë dhurim në para dhe 20,000 lekë donacion në natyrë të dhënë nga z. Luan për pagesën që i ka bërë personit që është marrë me telefonatat;

Asgjë nuk duhet të raportohet për kohën që z. Luan shpenzon për shpërndarjen e fletushkave pasi kjo do të kualifikohet si aktivitet vullnetar.

Shembull 5:

Kompania “Albanian Mega Estate” i ofron hapësirë falas për zyra kandidatit 60 ditë para ditës së zgjedhjeve deri në ditën e zgjedhjeve. Pagesa normale e qirasë për këtë hapësirë do të ishte 150,000 lekë në muaj.

Kompania “Albanian Mega Estate” ka ofruar një kontribut në natyrë prej 300.000 lekë për kandidatin për periudhën parazgjedhore (qiraja të cilën kandidati do ta kishte paguar me çmim tregu për periudhën në fjalë), e cila duhet të raportohet në raportin financiar të fushatës zgjedhore si dhurim në natyrë.

Shembull 6:

Një biznesmen dhe mbështetës i kandidatit të partisë/subjektit SZA, shpenzon direkt nga vetja një shumë prej 2.5 milion lekë për të paguar për një miting fushate për kandidatin e partisë/subjektit SZA.

Personi në fjalë ka dhënë një kontribut në natyrë prej 2.5 milion lekë, por ka kaluar pragun prej 1 milion lekë pasi dhurimet që mund të bëjë një donator i vetëm janë kufizuar deri në 1 milion lekë. Në këtë rast kemi një kontribut të paligjshëm prej 1.5 milion lekë. Kandidati nuk duhet të pranonte një donacion në para, apo kundërvlerën në sende apo shërbime që e kalojnë vlerën 1 milion lekë.

Çfarë hapash duhet të marrë një kandidat në lidhje me fondet e grumbulluara në fushatë?

Kandidatët duhet të:

regjistrojnë të gjitha donacionet e pranuar;

sigurojnë që të gjitha donacionet në natyrë të vlerësohen dhe regjistrohen siç duhet;

mbajnë dokumente origjinale dhe kopjet e të gjithë dokumentacionit mbështetës në lidhje me të ardhurat e fushatës të mbledhura qoftë monetare apo në natyrë;

mbajnë kopjet e të gjitha formularëve të deklarimit të donatorëve;

pranojnë vetëm donacione nga burime të identifikueshme dhe të lejueshme;

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

pranojë donacionet që tejkalojnë 50,000 lekë vetëm nëpërmjet llogarisë apo llogarive të posaçme bankare të deklaruar në KQZ. Edhe dhurimet nën këtë vlerë, nëse realizohen me derdhje në bankë, ato duhet të derdhen tek llogaria e posaçme e deklaruar. Nëse një kandidat vendos të mos pranojë ndonjë donacion atëherë kandidati nuk e ka detyrim të hapë një llogari të posaçme bankare.

Cilat janë rregullat në lidhje me shpenzimet e fushatës?

Ligji përcakton si detyrim një tavan të nivelit të shpenzimeve që një parti politike/subjekti zgjedhor mund të kryejë për fushatën zgjedhore. Neni 92/2, pika 4 e Kodit Zgjedhor parashikon::

Shuma e shpenzimeve të bëra nga një subjekt zgjedhor, përfshirë kandidatët e tij, për një fushatë zgjedhore nuk duhet të jetë më shumë se 3 herë më e madhe se shuma më e lartë që ka marrë një subjekt zgjedhor nga fondet publike për qëllime zgjedhore, në përputhje me nenin 88 të këtij ligji.

Kufizimi (tavani) i shpenzimeve zbatohet për të gjitha shpenzimet e bëra, qoftë nga zyra qendrore e partisë politike/subjektit politik, zyrat e qarkut/degët apo kandidatët e saj përfshirë ata për kryetarë apo në listat shumëmemërore për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore.

➤ SHËNIM I RËNDËSISHËM

Subjektet zgjedhore do të duhet të udhëzojnë kandidatët dhe degët e tyre se sa shpenzime mund të bëjnë për t'u siguruar që kufiri i përgjithshëm i shpenzimeve të mos tejkalohet. Partia politike/subjekti zgjedhor është ligjërisht përgjegjëse për të siguruar që raporti i fushatës zgjedhore përfshin shpenzimet e degëve të saj dhe kandidatëve. Nëse nuk keni marrë një udhëzim për autorizimin e shpenzimeve nga partia/subjekti juaj, do të ishte praktikë e mirë të kontraktoni kryefinancierin e partisë/subjektit tuaj për një autorizim të tillë para se të bëni ndonjë shpenzim.

KQZ-ja cakton një numër personash për të monitoruar përmbushjen nga subjektet zgjedhore të detyrimeve në lidhje me financimin e fushatës dhe detyrimeve të tjera që lidhen me përdorimin apo shpërdorimin e burimeve publike. Roli i monitoruesve të fushatës është që të sigurohen që subjektet zgjedhore të respektojnë rregullat e fushatës dhe të raportojnë në KQZ për aktivitetet zgjedhore që do të vëzhgojnë përfshirë edhe aktivitetet e kandidatëve.

Cilat shpenzime duhet të përfshihen si shpenzime të fushatës?

Si shpenzim i fushatës konsiderohet çdo shpenzim që lidhet me fushatën pavarësisht kohës se kur është bërë dhe deri në ditën e zgjedhjeve. Çdo shpenzim gjatë fushatës, pagesa përfundimtare e të cilit shtyhet deri pas zgjedhjeve duhet gjithashtu të regjistrohet.

Cilat raporte duhet të dorëzohen nga kandidatët dhe cili është afati kohor për ta bërë këtë?

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Për të ndihmuar kryefinancierin për të dorëzuar raportin e fushatës zgjedhore të partisë/subjektit, KQZ-ja ka miratuar një format tip raportimi të kandidatëve për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore. Kandidati duhet ta plotësojë dhe dorëzojë raportin financiar të fushatë zgjedhore me dokumentat mbështetëse tek kryefinancieri i partisë/subjektit brenda 30 (tridhjetë) ditësh nga data e zgjedhjeve edhe nëpërmjet Platformës Elektronike të Raportimit Financiar (PERF), e cila gjendet në faqen e internetit të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve. Ky model raportimi paraqitet në detaje në seksionin tjetër. Raporti i kryefinancierit duhet të dorëzohet në KQZ jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë pas shpalljes së rezultatit të zgjedhjeve.

Në rast se një kandidat është pjesë e një liste të mbështetur nga një koalicion partish, atëherë partia përgjegjëse e caktuar brenda koalicionit duhet të raportojë shpenzimet e kandidatit në raportin financiar të fushatës zgjedhore.

Cilat dokumente duhet të ruhen nga kandidatët?

Subjekteve zgjedhore dhe kandidatët e tyre, kanë detyrimin të “vënë në dispozicion të auditit të caktuar nga KQZ-ja çdo informacion, dokumente apo të dhëna që kanë të bëjnë me financimin dhe shpenzimet e fushatës zgjedhore”, sipas nenit 92/6, pika 2, të Kodit Zgjedhor¹⁵. Këtu përfshihen:

- Deklaratat e dhuruesve, e miratuar me vendimin nr. 15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator të KQZ-së, “Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore”;
- Dokumentet që përcaktojnë identitetin e dhuruesit;
- Kopje të çeqeve të marra nga dhuruesit;
- Pasqyra nga llogaritë bankare të kandidatit;
- Faturat e të gjitha shpenzimeve;
- Të gjitha dokumentet e përdorura nga kandidati për të llogaritur vlerësimin e dhurimeve dhe shpenzimeve në natyrë, p.sh. indeksi mujor i çmimeve i publikuar nga INSTAT, kuotat e ofruara nga ofruesit e mallrave/shërbimeve të ngjashme, kopja e tarifave tregtare për mallin/ shërbimin përkatës;
- Pasqyrë e llogarive të partisë politike/subjektit zgjedhor në fillim të fushatës;
- Dokumente që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutator me kursin e caktuar, të një monedhe të huaj në monedhën vendase apo anasjelltas, me qëllim kryerjen e një pagese apo shlyerjen e një fature, apo nëse apo nëse subjekti merr një dhurim në monedhë të huaj të cilin e konverton në monedhën vendase.

Cilat janë sanksionet për mosrespektimin e ligjit?

Në varësi të natyrës së shkeljes mund të vendosen një numër sanksionesh në lidhje me financimin e fushatës. Neni 173 i Kodit Zgjedhor parashikon se:

¹⁵ Për sa i përket shpenzimeve, Neni 92/3, pika 3 e Kodit Zgjedhor, thotë që çdo shpenzim për fushatën zgjedhore duhet të dokumentohet dhe kryhet duke respektuar legjislacionin tatimor në fuqi.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

1. Shkelja e dispozitave për financimin e fushatës zgjedhore nga personi përgjegjës i financës dënohet me një gjobë nga 100 000 deri 200 000 lekë.
2. Pengimi ose mosbashkëpunimi i subjektit zgjedhor me audituesin e KQZ-së dënohet me një gjobë nga 2 000 000 deri 3 000 000 lekë. E njëjta shkelje e kryer kundrejt monitoruesit të KQZ-së dënohet me gjobë nga 50 000 deri 100 000 lekë.
3. Mosparaqitja e një raporti financiar për fushatën brenda afatit ligjor dënohet me një gjobë prej 2 000 000 lekësh. Paraqitja e raporteve në shkelje të rregullave dhe formateve të standardizuara të miratuara nga KQZ-ja dënohet me gjobë nga 500 000 deri 1 000 000 lekë.
4. Fondet jopublike të përftuara nga një subjekt zgjedhor, identiteti i dhuruesit nuk dihet ose nuk përcaktohet qartësisht, transferohen në llogarinë e KQZ-së. Mos kalimi çon në konfiskimin e fondeve të marra dhe në një gjobë të barabartë me shumën e fondeve të marra.
5. Pranimi i fondeve private më vlerë më të madhe se 50 mijë lekë përmes formave të tjera, të ndryshme nga kalimi në llogarinë bankare, dënohet me një gjobë të barabartë me shumën e dhuruar dhe në kalimin e fondeve të marra për llogari të KQZ-së.
6. Pranimi i fondeve nga donatorë të ndaluar, siç specifikohet në pikën 3 të nenit 92/1, dënohet me kalimin e fondeve të marra për llogari të KQZ-së dhe me një gjobë të barabartë me dyfishin e shumës së fondeve të marra.
7. Shkelja e përcaktimeve të bëra në nenin 92/2 të këtij ligji nga dhuruesit ndëshkohet me gjobë deri në 30 për qind të shumës së dhuruar.
8. Mosbashkëpunimi ose refuzimi për të bashkëpunuar, asgjësimi i dokumenteve, vonesat ose sjellja e papërshtatshme gjatë procesit të verifikimit nga KQZ-ja sipas pikës 6 të nenit 92/6, ndëshkohet me gjobë nga KQZ-ja nga 100 000 lekë deri në 3 000 000 lekë.
9. Shkelja e kufirit maksimal të shpenzimeve nga një subjekt zgjedhor dënohet me një gjobë prej 5 000 000 lekësh ose me një gjobë të barabartë me shumën që ka kaluar kufirin, cilado që është më e lartë.
10. Ankimi nuk pezullon ekzekutimin e vendimit të gjobës së dhënë në bazë të këtij neni. Gjoha e vënë nga KQZ-ja është titull ekzekutiv dhe ekzekutohet brenda 30 ditësh nga marrja dijeni për të. KQZ-ja përjashtohet nga detyrimi të parapaguajë taksën apo tarifën për shërbimin përmbarimor.

Gjatë vlerësimit të sanksioneve KQZ do të aplikojë parimin e proporcionalitetit dhe do të marrë në konsideratë faktorët e mëposhtëm.

- a) rrethanat e kryerjes së shkeljes;
- b) rëndësinë e shkeljes;
- c) nëse subjekti zgjedhor është ose jo përsëritës;
- d) pasojat që kanë ardhur nga veprimi apo mosveprimi i subjektit deklarues;
- e) sjellja që ka pasur subjekti zgjedhorë kundrejt rekomandimeve të KQZ-së si dhe niveli i bashkëpunimit gjatë procesit të verifikimit

Neni 90, pika 4 e Kodit Zgjedhor ngarkon me përgjegjësi edhe kandidatët e subjekteve zgjedhore. Referuar nenit të sipërcituar, subjekti zgjedhor mban përgjegjësi sipas këtij ligji për shkeljen e kushteve dhe detyrimeve lidhur me financimin nga ana e kandidatëve të vet, me përjashtim të rastit kur nga hetimi administrativ vërtetohet se subjekti zgjedhor nuk ka pasur mundësi ose, me gjithë përpjekjet e bëra, nuk ka

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

arritur dot të parandalojë ose korrigojë shkeljen e kryer nga kandidati. Në këtë rast përgjegjësia administrative dhe penalitetet për shkeljen i ngarkohen kandidatis.

Formulari tip i raportimit financiar të fushatës zgjedhore për kandidatët e listave shumemërore.

Të gjithë kandidatët duhet të raportojnë për donacionet dhe shpenzimet e tyre për periudhën e fushatës duke dorëzuar edhe dokumentacion mbështetës. Komisioni Rregullator ka miratuar një formular tip të raportimit, i cili detajon të gjithë informacionin që duhet të ofrohet nga kandidati për subjektin politik/subjektin zgjedhor që përfaqëson.

Modeli, i miratuar me vendimin nr. 15, datë 07.04.2023, të Komisionit Rregullator të KQZ-së, "Për miratimin e rregullave për raportimin financiar të partive politike/subjekteve zgjedhore, kontrollin dhe verifikimin e të ardhurave dhe shpenzimeve të tyre gjatë fushatës zgjedhore, për zgjedhjet për Organet e Qeverisjes Vendore" është në formatin Excel. Raporti Excel do t'i dorëzohet kryefinancierit të partisë tuaj ose kryefinancierit të partisë udhëheqëse në rastin e koalicioneve në një kopje fizike dhe një kopje elektronike edhe nëpërmjet platformës elektronike të raportimit financiar. Dokumentacioni mbështetës duhet të dorëzohet dorazi.

Formati tip i raportimit ka seksionet e mëposhtme:

1. Përmbledhje financiare
- 2.a Të ardhura monetare - Financime jopublike
- 2.b Të ardhura, dhurime në natyrë - Financime jopublike
- 2.c Huatë dhe Kreditë
3. Shpenzime
4. Shpenzimet për mitingjet e fushatës (pasqyrë)

Çdo seksion i formularit tip shpjegohet më poshtë.

Pjesa 1: Informacion për kandidatin, përmbledhja financiare dhe deklarata

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike

Shkronjat Nistore

Emri i Kandidatit

Bashkia

1. Përmbledhje financiare

Totali i të ardhurave:	ALL	-
b. Totali i të ardhurave nga persona fizike	ALL	-
c. Totali i të ardhurave nga persona juridike	ALL	-
Totali i huave:	ALL	-
Totali i shpenzimeve:	ALL	-
a. Totali i pagesave të bëra	ALL	-
b. Totali i shpenzimeve indirekte	ALL	-
c. Totale të papaguara/detyrime financiare	ALL	-

FINANCIERI

Emër Mbiemër Firmë

APROVUESI

Emër Mbiemër Firmë

Informacioni i kërkuar në pjesën 1 identifikon kandidatin dhe personin përgjegjës të financave.

Shifrat që shfaqen në përmbledhjen financiare përlogariten në mënyrë *automatike* mbi bazën e të dhënave që vendosen në pjesë të tjera të formularit tip. *Nuk është e nevojshme që shifrat në këtë seksion të hidhen në mënyrë manuale.*

Përgjegjësi i financës (nëse ka) dhe vetë kandidati vendosin emrat e tyre në kutizën e nënshkrimit, duke konfirmuar vërtetësinë e informacionit të dhënë në raport. Bërja e një deklarate të rreme, jo të plotë ose të pasaktë, sjell pasoja ligjore.

Seksioni 2a: Të ardhura monetare - Financime jopublike (Private)

Formulari tip do t'ju ndihmojë të jepni të gjithë informacionin që duhet të raportohet në lidhje me dhurimet monetare jo-publike (private), që janë dhurime të marra në formën e të hollave, çeqeve, transfertave bankare apo nëpërmjet kartave të kreditit (por jo në formën e të mirave materiale apo shërbimeve, për këtë shih seksionin 2b). Të gjitha dhurimet monetare duhet të evidentohen në një zë të veçantë. Dhurimet monetare të bëra në monedhë të huaj duhet të raportohen me kundërvlerën e barabartë në monedhën vendase lekë, në bazë të vlerës sipas kursit të këmbimit në ditën që është bërë konvertimi. Për shembull ju mund të përdorni kursin e këmbimit të bankës tuaj për të reflektuar konvertimin. Për këtë qëllim ju duhet të mbani kopje të faturave që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutor me kursin e caktuar.

Nëse nuk keni marrë dhurime monetare lidhur me fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën "Konfirmoj se nuk kam zëra për të raportuar" në të djathtë të kuadratit që thotë "Ju lutemi konfirmoni nëse

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

F	Kodi postar i adresës	Jepni kodin postar të dhuruesit
G	ID/Nipt	Jepni numrin personal të identifikimit të personit fizik ose juridik që ka bërë dhurimin apo Nipt-in
H	Shuma e dhurimit	Jepni vlerën e dhurimit në Lek.
I	Data e dhurimit	Jepni datën kur është marrë dhurimi.
J	Totali i agreguar i dhurimeve nga dhuruesi për zgjedhjet	Vlera totale të dhurimeve monetare të marra deri tani nga dhuruesi në fjalë, përfshirë vlerën e dhurimit që po regjistrohet do të shfaqet automatikisht në këtë zë.
K	Metoda e dhurimit	Zgjidhni nga lista që hapet me klikim mënyrën e marrjes së dhurimit si “para në dorë/cash”, “çek”, “transferte bankare”, ose “kartë krediti”
L	Kodi bankar i llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi	Vendosni kodin e llogarisë bankare në të cilën është depozituar dhurimi.
M	Numri i llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi	Vendosni numrin e llogarisë në të cilën është depozituar dhurimi

Seksioni 2b: Të ardhura nga dhurimet në natyrë - Financime jo-publike (private)

Ky seksion duhet të përdoret për të dhënë informacion mbi dhurimet e marra në formën e të mirave materiale ose shërbimeve të dhëna ose ofruara pa pagesë ose me vlerë më të ulët se ajo e tregut, pa përfshirë dhurimet monetare (shih seksionin 2b). Siç u përmend më lart, shërbimet e rregullta vullnetare nuk klasifikohen si dhurime në natyrë dhe nuk duhet të regjistrohen në këtë formular. Çdo dhurim duhet të jepet në një zë të veçantë. Lutemi t’i referoheni shembujve 1-4 në faqen 6 dhe 7 të këtij udhëzuesi dhe seksionit 2b të formularit tip të bashkëlidhur

Nëse nuk keni marrë dhurime në natyrë në lidhje me fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën “Konfirmoj që nuk kemi zëra për të raportuar” në të djathtë të kuadratit që thotë “Ju lutemi konfirmoni

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

F	Kodi postar i adresës	Jepni kodin postar të dhuruesit
G	ID/Nipt	Jepni numrin personal të identifikimit të personit fizik ose juridik që ka bërë dhurimin apo Nipt-in
H	Vlera e dhurimit	Përcaktoni vlerën monetare të dhurimit, duke përdorur vlerën aktuale të tregut (për çfarë vlere mund të shitet artikulli nëse ofrohet në treg në kushtet e tij aktuale).
I	Data e dhurimit	Jepni datën në të cilën është marrë dhurimi.
J	Totali i agreguar i dhurimeve nga dhuruesi për zgjedhjet	Vlera totale e dhurimeve monetare të mara deri tani nga dhuruesi në fjalë, përfshirë vlerën e dhurimit që po regjistrohet do të shfaqet automatikisht në këtë zë
K	Përshkrimi i dhurimit në natyrë	Jepni detaje mbi formën e dhurimit – të mirat materiale ose shërbimet e mara dhe kushtet.

Seksioni 2c: Huatë dhe Kreditë

Huatë përbëjnë llojin e fundit të financimit që do të regjistrohet në formatin tip te raportimit. Ka një seksion i cili i kushtohet huave, që kërkon identitetin e huadhënësit dhe detajet që lidhen më huanë ose linjën e kredisë.¹⁶

Nëse nuk keni marrë hua apo kredi për fushatën zgjedhore, ju lutemi zgjidhni alternativën “Konfirmoj që nuk kemi zëra për të raportuar” në të djathtë të kuadratit që thotë “Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar – Huatë dhe borxhet e tjera” dhe kaloni në seksionin tjetër të këtij formulari.

¹⁶Një linjë kredie është një shumë e rënë dakord kredie e disponueshme që klienti i bankës mund ta tërheqë në çdo kohë. Për shembull, mund të jetë një formë linjë kredie (overdraft) i ose një llogari e karte krediti, etj.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDOR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDOR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike
Emri i Kandidatit

Shkronjat Nivore
Bashkia

2.c Huatë dhe Kreditë

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni që për të raportuar 2.c Huatë dhe Kreditë

											Termat	
A. Emri i Huadhënësit	B. Statusi i huadhënësit	C. Adresa e huadhënësit (rresht 1)	D. Adresa e huadhënësit (rresht 2)	E. Kodi postar i huadhënësit	F. Numri i identifikimit i huadhënësit	G. Numri i referencës së huasë/kredisë	H. Shuma e huasë/kredisë	I. Data e fillimit të huasë/kredisë	J. Norma e interesit	K. Data e shlyesjes	L. Kohëzgjatja e ofrimit	

FINANCIERI

Emri i Përdoruesit

APROVUESI

Emri i Përdoruesit

Kolona	Emërtimi i Kolonës	Informacioni që duhet dhënë
A	Emri i huadhënësit	Jepni emrin e plotë të huadhënësit
B	Statusi i huadhënësit	Evidentoni statusin e huadhënësit – menuja që hapet me klikim do t'ju lejojë të zgjidhni person fizik ose juridik
C	Adresa huadhënësit, rreshti 1	Jepni emrin e rrugës dhe numrin ose informacionet e tjera të huadhënësit (adresa e banesës për persona fizikë, adresa e zyrës për persona juridikë)
D	Adresa huadhënësit, rreshti 2	Jepni detaje shtesë të adresës së huadhënësit.
E	Kodi postar i huadhënësit	Jepni kodin postar të huadhënësit
F	Numri i identifikimit i huadhënësit	Jepni numrin e identifikimit të personit fizik ose juridik që ka dhënë huanë ose ka hapur linjën e kredisë.
G	Numri i Referencës së Huasë/Kredisë	Jepni numrin e referencës të dhënë nga huadhënësi për huanë apo linjën e kredisë përkatëse

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

H	Shuma e huasë/Limiti i kredisë	Jepni vlerën e huasë ose linjës së kredisë
I	Data e fillimit të huasë/kredisë	Jepni datën e fillimit të huasë ose kredisë
J	Norma e interesit	Jepni normën e interesit që është rënë dakord për huanë ose linjën e kredisë
K	Data e shlyerjes	Jepni datën kur duhet të shlyer plotësisht huaja ose linja e kredisë.
L	Kolaterali i ofruar	Zgjidhni “po” ose “jo” nga lista që hapet me klikim, nëse është ofruar kolateral ose jo.

Shembull 7:

Kandidati ka raportuar një kredi prej 75,000 Lek nga Banka më Mirë e Shqipërisë të cilën e ka marrë për të mbuluar kostot e fushatës. Marrëveshja e kredisë përcakton një normë interesi prej 2.45% dhe datë shlyerje të përcaktuar. Për kredinë nuk është dhënë kolateral.

Seksioni për Shpenzimet

Seksioni i shpenzimeve të formularit tip parashikon raportimin e shpenzimeve sipas faturës. Kandidati do të regjistrojë të gjitha shpenzimet e tij këtu, duke siguruar informacion për çdo faturë të shpenzimeve. Kjo ofron një pasqyrë të detajuar të të gjitha shpenzimeve të fushatës të kryera nga kandidati.

Shifrat në seksionin 3 agregohen automatikisht për të nxjerrë shumën totale të shpenzuar nga kandidati gjatë fushatës.

Të gjitha shpenzimet e kryera në monedhë të huaj duhet të raportohen me kundërvlerën e barabartë në monedhën vendase lekë, në bazë të vlerës sipas kursit të këmbimit në ditën që është bërë konvertimi. Për shembull ju mund të përdorni kursin e këmbimit të bankës tuaj për të reflektuar konvertimin. Për këtë qëllim ju duhet të mbani kopje të faturave që vërtetojnë kryerjen e një këmbimi valutë me kursin e caktuar.

Shpenzimet ndahen në kategori të veçanta:

Mitingje/tubime dhe aktivitete fushate

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Tubimet dhe aktivitetet e fushatës përfshijnë mitingjet në ajër të pastër, mbledhje apo takime dhe aktivitete të tjera jashtë dhe brenda. Kostot e zakonshme të lidhura me to janë qiramarrja e ambientit, tarifat për argëtimin, qiramarrja e sistemit të audios, dritat, materialet specifike të printuara, ushqim dhe pijet freskuese. Siç theksohet në seksionin 4, kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore, duhet të japin informacion shtesë në lidhje me mitingje të mëdha të fushatës/ për secilin miting.

Materiale promociionale

Kostot e materialeve promociionale lidhen me përgatitjen dhe prodhimin e materialeve për promovimin e fushatës së kandidatit. Përfshin kosto për hartimin e mesazheve të fushatës si dhe të gjitha shpenzimet për prodhimin e artikujve si bluza dhe artikuj të tjerë promociionalë të fushatës.

Media

Shpenzimet për media përfshijnë koston e prodhimit të spoteve televizive dhe radiofonike. Komunikimet në linjë/online mund të përfshihen nën zërin e medias. Shpenzimet për median përfshijnë gjithashtu kostot për blerjen e kohës së transmetimit. Shpenzimet për median përbëjnë një pjesë të konsiderueshme të kostove të fushatës zgjedhore dhe duhet të jenë të dokumentuara plotësisht, përfshirë informacionin lidhur me datat, kohën dhe kohëzgjatjen e saktë të të gjitha transmetimeve në media.

Mediat sociale

Shpenzimet e mediave sociale do të përfshijnë shpenzimet e bëra për reklamim në platformat e mediave sociale si Facebook, Twitter, etj.

Sondazhe

Në këtë kategori, kandidatët zakonisht përfshijnë kostot e hartimit, zbatimit dhe analizimit të rezultateve të sondazheve dhe anketimit të opinionit.

Botime/publikime

Këto shpenzime lidhen me kostot e hasura për qiramarrjen e hapësirave të reklamave dhe prodhimin e fletëpalosjeve dhe materialeve të tjera propagandistike të fushatës.

Transporti

Kostot e transportit përfshijnë kostot e blerjes, qiramarrjes dhe përdorimit të autobusëve, veturave dhe mjeteve të tjera të transportit.

Konsulenca

Këtu do të përfshihen kostot e shërbimeve të konsulencës për zhvillimin e strategjisë së fushatës dhe mesazheve, apo shërbime të tjera profesionale.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

Reklamime në natyrë

Kjo kategori do të përfshijë kostot e të gjitha aktiviteteve të zhvilluara jashtë në natyrë, përfshirë këtu kostot për billboard, dritat dhe forma të tjera të aktiviteteve jashtë në natyrë. Gjithsesi, në bazë të ndryshimeve në Kodin Zgjedhor, është e ndaluar vendosja e materialeve propagandistike statike në një distancë më të madhe se 5 (pesë) metra nga zyrat zgjedhore të kandidatit apo të partisë politike.

Shpenzime Administrative

Kjo kategori përfshin pagesat për shërbimet profesionale si ato juridike, kontabilitetit ose të tjera. Gjithashtu mbulon kostot për kancelari shtesë si kompjuter, telefona dhe paga personeli.

Udhëzimet e mëposhtme duhet të ndiqen për të lehtësuar raportimin e shpenzimeve:

Caktojini çdo fature një numër unik identifikimi dhe shkruajeni atë në faturë (p.sh. 0001, 0002, 0003 etj.). Regjistroni shpenzimet në model duke përdorur referencën në faturë. Modeli i ndan shpenzimet në një sërë kategorish të veçanta. Nëse një faturë përfshin shpenzime që lidhen me kategori të ndryshme, vendosni kostot përkatëse në kategoritë e duhura.

Informacione të ngjashme nevojiten për shumicën e kategorive, si p.sh. numrin e faturës, informacionin e shitësit, datën e faturës, vlerën, përshkrimin, datën e pagesës.

Për mitingje/tubime dhe aktivitete fushate, modeli kërkon gjithashtu edhe vendndodhjen, ambientin dhe datën e aktivitetit. Lutemi t'i referoheni Seksionit 3 më poshtë.

Për shpenzimet për media, modeli ofron një menu që hapet me klikim me alternativa për të identifikuar llojin e medias të përfshirë dhe një hapësirë për një përshkrim më të plotë.

Ndërmjet kategorive të shpenzimeve të përmendura më sipër mund të ketë mbivendosje. Kjo do të thotë se në rastet kur një zë shpenzimi mund të bëjë pjesë në më shumë se një kategori, partia politike/subjekti zgjedhor duhet të gjykojë vetë se në cilën kategori mund të futet ai zë shpenzimi. Praktika e mirë rekomandon caktimin e kostove në kategoritë ku shkojnë më natyrshëm. Për shembull, shpenzimet për marrjen me qira të një mjete për transportimin e kandidatëve në një tubim duhet të futet në kategorinë e transportit, tullumbacet duhet të përfshihen në kategorinë e reklamave edhe nëse ato përdoren gjatë një aktiviteti fushate.

Seksioni 3: Shpenzimet

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDOR I ZGJEDHJEVE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDOR I ZGJEDHJEVE

Emri i Partisë Politike	Shkronjat Natore
Emri i Kandidatit	Emri

3. Shpenzime

Ju lutemi konfirmoni nëse nuk keni gjë për të raportuar 3. Shpenzime

A. Kategoritë e shpenzimeve	B. Shitësi/furnizuesi	C. Nr identifikimi të faturës	D. Data e faturës	E. Data e pagesës	F. Shuma e paguar	G. Shuma e papaguar (nëse ka)	H. Metodat e kryerjes së pagesës	I. Shpejtimi	J. Sipas bashkëve	K. Përshkrimi	L. Lloji i medias	M. Përshkrimi

FINANCIERI
Emri Titulari Fatura

APROVUESI
Emri Titulari Fatura

Kolona	Emërtimi Kolonës	Informacioni që duhet dhënë
A	Kategoritë e shpenzimeve	Nga lista që hapet me klikim, zgjidhni kategorinë ku futet shpenzimi
B	Shitësi/furnizuesi	Jepni emrin e shitësit ose furnizuesit
C	Numrin ID të faturës	Jepni numrin e ID të dhënë në faturë
D	Data e faturës	Jepni datën në faturë
E	Data e pagesës	Jepni datën kur është paguar fatura
F	Shuma e paguar	Jepni shumën që është paguar
G	Shuma e papaguar (nëse ka)	Nëse ka, jepni shumën e faturës që nuk është paguar akoma

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

- H Metoda e kryerjes së pagesës Zgjidhni nga lista që hapet me klikim mënyrën e kryerjes së pagesës si “para në dorë/cash”, “çek”, “transfertë bankare”, ose “kartë krediti”
- I Shpjegimi Jepni detaje se me çfarë lidhen shpenzimet
- J Shpenzimet e zyrës elektorale sipas bashkive Përzgjidhni nga menuja zonën zgjedhore përkatëse.

Plotësoni K vetëm nëse shpenzimet lidhen me Materialet Promocionale/Media sociale/Sondazhet apo Anketimet e Opinionit Publik/Reklama dhe Botime/Transport

- K Përshkrimi Jepni një përshkrim të shpenzimit

Plotësoni L -M vetëm nëse shpenzimi lidhet me median

- L Lloji i Medias Zgjidhni nga lista që hapet me klikim llojin e medias në fjalë, “TV”, “radio”, “shtyp”, ose “internet”.
- M Përshkrimi Jepni detaje për shpenzimin